The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXVII | Kaina 3c | Chicago, Ill., Penktadienis, Lapkričio-November 8 d., 1940 | No. 265

F.D.R. DŽIAUGSMINGAI SUTIKTAS SOSTINĖJE

PERSPĖTA REAKCINĖ SPAUDA

Krašto apsaugos išlaidoms padengti darys paskolas

Prezidentas Rooseveltas, savo žmonos ir Henry Wallace lydimas, šiandien atvyko į Washingtoną. Prezidento pasitikti atvyko departamento sekretorių dauguma. Iš viso Washingtone susirinko apie 60,000 žmonių pasveikinti rinkimus laimėjusį prezidentą.

Prezidentas padėkojo sveikinusiems ir pabrėžė, kad dabartiniu metu visų Amerikos piliečių vienybė yra labiau reikalinga, negu bet kokiu šios valstybės gyvenimo laikotarpiu.

Vyriausybės sluoksniuose kalbama apie galimas permainas kabinete. Kai kurių departamentų sekretoriai jau padavė atsistatydinimo pareiškimus. Pasakojama, kad Hull, Stimson, Knox pasiliks ir toliau savo vietose.

Viduas reikalų departamento sekretorius padarė spaudai labai svarbų perspėjimą. Jis nurodė, kad pirmų Roosevelto rinkimų metu, jį palaikė 40% Amerikos spaudos; 1936 metais Rooseveltą palaikė 36% spaudos; o paskutinių rinkimų metu Roosevelta palaikė tiktai 23% amerikiečių spaudos.

Ickes pabrėžė, kad spaudos savininkai eina prieš Amerikos piliečių daugumos norą ir pageidavimus. Laikraščių savininkai siulė balsuoti už kitus kandidatus, tuo tarpu piliečių dauguma spaudos patarimų nepaklausė.

Ickes nemano imtis jokių spaudą varžančių priemonių, nes jis pripažįsta, kad demokratinėje santvarkoje turi buti spaudos laisvė. Bet jis patarė spaudos savininkams patiems susirupinti susidariusia padėtimi.

Morgenthau, finansų departamento sekretorius, pareiškė, kad reikės susirupinti valstybės pajamomis. Krašto apsaugos išlaidos labai didelės ir kongresas turės vyriausybei leisti didinti kreditus. Dabar kreditų riba siekia tiktai 45 bilijonus. Morgenthau numato, jog kongresas turės padidinti šią skaitlinę ligi 65 bilijonų. Departamentas bus priverstas prašyti kongresą, kad leistų padidinti mokesčius.

Morgenthau pabrėžė, kad Suvienytoms Amerikos Valstybėms infliacija nėra pavojinga. Kol Rooseveltas bus vyriausybės pryšakyj, infliacijos nebus. Jeigu kas bandys labai smarkiai kelti kainas, tai vyriausybė ir gyventojai visuomet ras priemonių tas kainas tinkamai sumažinti.

Naciai konfiskuoja obuolius

WASHINGTON, D. C., lapkr. 7 d. — Agrikulturos departamentas informuotas, jog nacių vyriausybė nutarė konfiskuoti visus Vokietijos obuolius. Vokiečiai skelbia, kad šį metą vaisių derlius buvo labai mažas, todėl ji konfiskuojanti visus obuolius ir vėliau stenksis teisingai išskirstyti gyventojų tarpe.

Rekvizicija palies ne tiktai Vokietijoj išaugusius vaisius, bet ir visus tuos, kuriuos vokiečių pirkliai užpirko Balkanų valstybėse. Praeitų metų žiema labai pakenkė vaismedžiams ir šių metų derlius labai mažas.

Irlandija neduos britams bazių

DUBLIN, Irlandija, lapkr. 7 d. — De Valera, Irlandijos ministeris pirmininkas, kalbėdamas Irlandijos parlamente, pasakė, kad negali buti jokios kalbos apie karo bazių perleidimą britams. De Valera tvirtina, kad tada Irlandija negalės pasilikti neutralia valstybe. Pasakė, kad Irlandija ginklu rankose gins savo bazes.

Jeigu britai stenksis bazes užimti prievarta, tai iššauks didelį kraujo praliejimą, nes irlandiečiai neduos savo bazių anglams, nei vokiečiams. De Valera tvirtina, kad vokiečių submarinai negauna reikalingų medžiagų Irlandijos uostuose.

ITALAI SMARKIAI PUOLA GRAIKUS

Graikai atsitraukė nuo Kalamos

ATĖNAI, Graikija, lapkr. 7 d. — Vyriausybė praneša, kad italai pradėjo labai smarkią ofenzyvą visoje Epiro provincijoje. Karo pranešimas sako, kad graikų kariuomenei liepta pasitraukti. Italai jau užėmė visą Kalamos dešinįjį upės krantą.

Italai deda pastangas pasiekti Janiną miestelį, kuris randasi 30 mylių nuo sienos. Prie upės krantų vyksta labai smarkųs mušiai. Sutraukta daug artilerijos ir aktyviai dalyvauja orlaiviai. Italai skelbia, kad pryšakinės jų kariuomenės dalys jau perplaukė upę. Kalamos upė randasi 15 mylių nuo Albanijos sienos.

Korica laikoma apsupta

ATĖNAI, Graikija, lapkr. 7 d. — Pranešama, kad graikų kariuomenė ir toliau laiko apsuptą Koricą miestą. Į patį miestą graikų kariuomenė negali įžengti, nes italai turi daug tankų ir gali sunaikinti beginklius graikus. Graikų kariuomenė apsupo visą miestą ir artilerija apšaudo italus. Italai negali gauti maisto, nei karo medžiagos atsargos.

Graikams pavyko sunaikinti 12 italų tankų. Graikų ir britų aviacija daro labai didelius nuostolius italų kariuomenei. Lakunams pavyko numesti bombų į italų stovyklas.

Naujasis Viceprezidentas

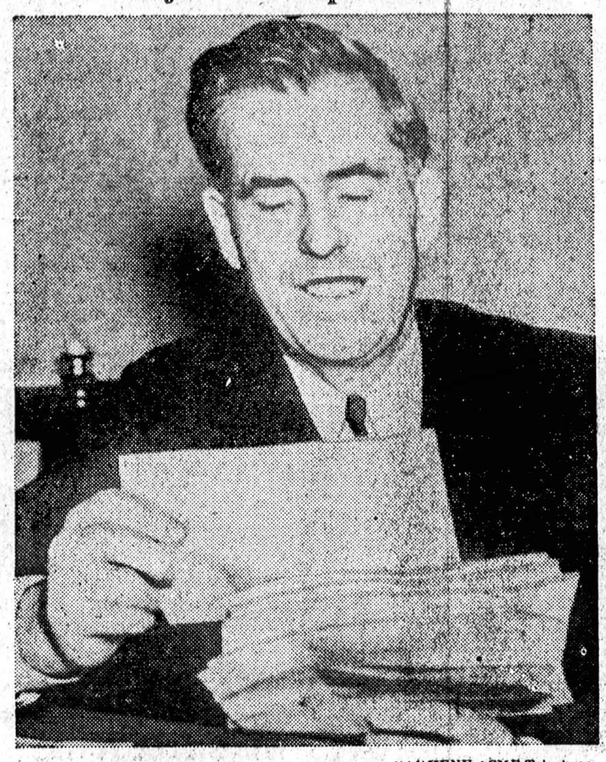

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

WASHINGTON, D. C. — Henry A. Wallace, buvęs agrikulturos sekretorius, skaito sveikinimo telegramas, kurios buvo prisiųstos jo vice-prezidento vietos laimėjimo rinkimuose proga.

Naciams įsakyta apleisti Graikiją

BELGRADAS, Jugoslavija, lapkr. 7 d. — Teko patirti, kad vokiečių konsularinės atstovybės įsakė visiems Vokietijos piliečiams apleisti Graikijos teritoriją. 61 nacis, kuris tarnavo vokiečių prekybos atstovybėj, jau išvažiavo iš Graikijos. Naciai išvažiavo iš Atėnų kartu su Italijos ambasados tarnautojais.

Traukinių judėjimas tarp Vokietijos ir Graikijos beveik jau sustabdytas. Jugoslavijoj kalbama, kad netrukus vokiečių kariuomenė bus pasiųsta italams pagelbon.

Nuteisti šnipai

LONDONAS, Anglija, lapkr. 7 d. — Pranešama, kad Anna Wolkoff nuteista 10 metų kalėti, o Tyler Kent — septyniems. Kent buvo Amerikos ambasados tarnautojas. Jis vogė žinias iš Amerikos ambasados, jas teikė Wolkoff, kuri jau pasistengdavo viską persiųsti į Vokietiją.

Pažymėtina, kad Anna Wolkoff yra rusiško admirolo duktė, kuri priėmė Anglijos pilietybę. Teisiamieji buvo skyrium klausinėjami, bet abiejų sprendimas tiktai šiandien paskelbtas.

WASHINGTON, lapkr. 7 d. — Užsienio reikalų departamentas praneša, kad naciai atsisakė garantuoti Amerikos laivo praplaukimą į Irlandiją. Ten randasi daug Amerikos piliečių, kurie norėtų sugrįžti į savo kraštą. Amerikos vyriausybė yra pasiryžusi pasiųsti laivą. Italijos vyriausybė prižadėjo praleisti Amerikos laivą, bet vokiečiai atsakė, kad Irlandija randasi karo zonoje ir jie negali duoti jokių garantijų. Departamentas dar kartą kreipsis į vokiečių vyriausybę.

Rusai bus neutralūs

MASKVA, Rusija, lapkr. 7 d. — Rusijoj šiandien minimos 23-čios bolševikų revoliucijos sukaktuvės. Visame krašte buvo surengta daug vyriausybės tvarkomų paradų. Maršalas Timošenko, krašto apsaugos komisaras, pasakė kalbą, kurioje pabrėžė, kad sovietų Rusija dabar vykstančiame kare laikysis neutraliai. Timošenko liepė visai rusų kariuomenei buti pasiruošusiai atmušti priešą, kuris gali provokuoti Rusiją. Visiems gyventojams liepė akyliai sekti užsienio įvykius ir buti pasiruošusiems ginti kraštą. Timošenko pasakė, kad bekraujis Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Besarabijos nukariavimas parodo sovietų Rusijos norą vesti taikos politiką.

Sulaikė italą su 2 milijonais dolerių

MEKSIKA, sostinė, lapkr. 7 d. — Pranešama, kad Meksikos muitininkai sulaikė vieną italų diplomatą, kuris iš Suvienytų Amerikos Valstybių vežė du milijonus Amerikos dolerių. Manoma, kad minėta suma bus naudojama fašistų propagandai lotynų Amerikos kraštuose.

Italų ministeris Meksikoj protestavo, nes pinigai buvo vežami diplomatiniame lagamine ir Meksikos muitininkai neturėjo teises krėsti. Meksikos vyriausybė negalės konfiskuoti minėtos sumos.

Chicagai ir apylinkei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Vėsus.

Saulė teka 6:30 v. r., leidžiasi 4:37 v. v.

Hull ruošia diplomatų pakaitas

WASHINGTON, D. C., lapkr. 7 d. — Teko patirti, kad Amerikos prezidentas ir Hull ruošia pravesti didelius pertvarkymus užsienio reikalų departamente. Nei vienoje didesnėje Europos valstybėje, Amerika neturi ambasadorių.

Hull skelbė, kad Kennedy sugrįžiąs į Angliją, bet dabar pasakojama, kad jis busiąs paskirtas pirmininkauti Apsaugos Komisijai. Bus sutvarkytas reikalas ir su Francuzija, Vokietija, Italija ir kitomis valstybėmis.

Washingtone dabar suvažiavo daug Amerikos diplomatų, kurie dirbo Pabalčio valstybėse, Belgijoj, Olandijoj, Norvegijoj ir kitur. Visi jie dabar liko "be darbo". Kai kurie reikalai buvo atidėdami ligi rinkimų, bet dabar jau reikės juos sutvarkyti.

Ickes atsistatydino

WASHINGTON, D. C., lapkr. 7 d. — Harold L. Ickes, vidaus reikalų departamento sekretorius, spaudos atstovams pranešė, kad jis įteikęs prezidentui atsistatydinimo pareiškimą. Jis taip pasielgęs sąryšyj su rinkimais. Ickes nori duoti prezidentui laisvas rankas, jeigu jis dėl kokių nors sumetimų norėtų pertvarkyti kabinetą.

Ickes pareiškė, kad jis atsistatydinęs ir 1936 metais, kai praėjo rinkimai. Prezidentas turi labai didelę atsakomybę ir Ickes nori, kad jis ko laisviausiai galėtų daryti naujus pertvarkymus. Ickes sutinka su prezidento vedama politika.

John Lewis turės pasitraukti

WASHINGTON, D. C., lapkr. 7 d. — CIO narių dauguma reikalauja, kad John L. Lewis pasitrauktų. Komunistai deda pastangas palikti Lewis CIO pirmininko vietoje, bet daug didesnis darbininkų skaičius priešinasi.

Siulomas Philip Murray užimti CIO pirmininko vietą. Jis visą laiką reikalavo neskaldyti darbininkų organizacijų. Jis nori sujungti A. F. of L. ir CIO. Murray džiaugiasi Roosevelto laimėjimais ir nesekė Lewis politikos.

Pasakojama, kad John Lewis pasiliks pirmininkauti tiktai kasyklų darbininkų unijai. Ten jis gauna 25,000 dolerių į metus.

Rinkimų daviniai

NEW YORK, N. Y., lapkr. 7 d. — Paskutinės žinios parodo, kad Rooseveltas gavo balsų daugumą 39 valstybėse ir turi 468 rinktinius balsus. Willkie gavo daugumą 9 valstybėse ir surinko tiktai 63 rinktinius balsus.

Už Rooseveltą balsavo 25,956,562 balsuotuojai, o už Willkie balsavo tiktai 21,591,032.

Kongresan išrinkti 263 demokratai, 162 respublikonai, 1 darbietis, 3 progresyvios partijos, 1 nepriklausomas demokratas.

Demokratams pasisekė išrinkti 17 gubernatorių, o respublikonai išrinko 15.

VĖLIAUSIOS NAUJIENOS

— Maskvos šventėse dalyvavo japonų, vokiečių ir italų atstovai.

— Meksikos užsienio reikalų ministeris atsistatydino.

— Bukarešte geležinės gvardijos priešai nušovė įtakingą Rumunijos fašistų lyderį. Krašte nepasitenkinimas labai didelis.

— Tacomoj nukrito vienas ilgiausių tiltų. Jis kainavo 6 milijonus dolerių ir buvo skaitomas trečiuoju didžiausiu pasaulio tiltu.

— Patirta, kad daugelis nacių apleidžia Turkiją. Turkų vyriausybė areštavo kelis šnipus.

— Laval dės pastangas suderinti Suvienytų Amerikos Valstybių politiką su "ašies" valstybių politika. Lavalis mano, kad Amerika laimėsianti, jeigu sutarsianti su "ašies" valstybėmis.

— Italai smarkiai bombardavo Floriną. Italai mano, kad graikai bus priversti pasitraukti nuo Korica tvirtovių.

— Vokiečiai išmetė kelias gaisrą keliančias bombas Londone.

— Karo departamente keliamas klausimas apie "skrajojančių tvirtovių" pardavimą britams.

— Pirmadienį Willkie kalbės per radiją. Jis žada duoti instrukcijas visiems savo šalininkams, kaip kovoti 4 metų laikotarpyj. Willkie tarėsi su respublikonų partijos pirmininku.

— Iš Ispanijos pranešama, kad britai jau baigė kasti kanalą, kuris visiškai atskiria Gibraltarą nuo žemyno.

— Bukarešte skelbiama, kad Francuzija ir Rumunija pasirašė naują ekonominę sutartį.

— Vokiečiai skelbia, kad jų orlaiviai bombardavo didelį britų kanvojų. Sako, kad bombos pataikė į 11 britų laivų.

Indokinai nepatenkinti japonais

HONGKONG, Kinija, lapkr. 7 d. — Pranešama, kad japonų kariuomenės viršininkas kreipėsi į francuzų gubernatorių, prašydamas, kad francuzai padėtų sunaikinti antijaponu lizdus. Japonai tvirtina, kad gen. de Gaulle šalininkai, kartu su indokiniečiais, stengiasi pakenkti japonams.

Francuzų gubernatorius prižadėjo pravesti reikalingą tardymą. Japonų kariuomenė jaučia, kad visi Indokinijos gyventojai labai nepatenkinti japonų kareiviais.

Japonai nepatenkinti rinkimais

TOKIO, Japonija, lapkr. 7 d. — Svarbesni japonų ministeriai pasikeitė nuomonėmis apie užsienio politikos įvykius. Japonai manė, kad bus išrinktas kitas asmuo prezidenturon ir pasikeis Amerikos politika Japonijos atžvilgiu. Dabar japonai mato, kad jiems kitos išeities nelieka, kaip smarkiai stiprinti savo apsaugą. Fašistuojantieji laikraščiai liepia kraštui ruoštis karan prieš Ameriką.

Santykiai su Kinija taip pat neišspręsti. Ministeriai nagrinėjo Kinijoj kovojančių generolų pareiškimus, kurie liepia ieškoti budu susitarti su Čankaišeku.

Lavalis laukia Weygando

VICHY, Francuzija, lapkr. 7 d. — Pranešama, kad praeitą savaitę Laval pasirašė sutartį ekonominiam Francuzijos ir Vokietijos bendradarbiavimui. Kitais klausimais neprieita jokio nutarimo, nes Laval laukia sugrįžtant Weygando iš Afrikos.

Vichy vyriausybė įgaliojo Weygandą padaryti inspekciją visoje Afrikoje ir tiktai vėliau galės padaryti nutarimus. Aviacijos ministeris, kuris nuskrido pasimatyti su Weygandu, pasakė, kad Francuzija nemano daryti jokių koncesijų Afrikoje. Vokiečiai labai nepatenkinti šitokiais francuzų pareiškimais.

ANGLAI PAĖMĖ GALLABATĄ

Abisinijoj vyksta smarkios kovos

KAIRAS, Egyptas, lapkr. 7 d. — Britų karo vadovybė praneša, kad Anglijos kariuomenė užėmė Gallabatą, svarbų susisiekimo centrą Sudane. Gallabatas randasi prie Abisinijos sienos, Sudane ir tiktai 75 mylių atstumoj nuo Gondar ežero. Karo operacijoj labai aktyviai dalyvavo britų aviacija.

Italai bandė kontratakuoti britus, bet visos jų pastangos buvo atmuštos. Didelis italų skaičius pateko į britų nelaisvę. Kovos persimeta į Abisinijos teritoriją. Abisinijos kariuomenė yra atkirsta nuo savo bazių ir vargu ji ilgai galės išsilaikyti. Suimti italai tvirtina, kad šovinių atsarga yra labai maža.

Anglai bombarduoja Berlyną

LONDONAS, Anglija, lapkr. 7 d. — Aviacijos ministerija praneša, kad praeitą nakti anglų aviacija bombardavo Berlyną. Išmestos stiprios bombos priemiesčių fabrikuose ir svarbesnėse stotyse. Kitos anglų eskadros bombardavo sintetinio benzino dirbtuves Leuna ir Hamburge.

Bombarduotas Duisburgas, Diuseldorfas, Koelnas, Bremenas ir kitos vietos. Padegta Spandau aviacijos dirbtuvės ir paleista daug bombų Francuzijos ir Belgijos uostuose.

Dėdė Amerikonas

Bronė M—tė.

(Tęsinys)

—Tai, vadinasi, turime tiktai 10 dienų.

—Taip, mamyte, tiktai 10 dienų gyvensiu Alsos kaime, po to važiuoju į platųjį pasaulį laimės ieškoti. Nieko nepadarysi, mamyte, toks jau mano likimas.

Juozui su motina besikalbant iš laukų darbų parėjo ir kiti namiškiai. Visiems namiškiams buvo įdomu, ką Juozas girdėjo Jurbarke pas agentą ir kada turės išvažiuoti. Motina visiems namiškiams papasakojo, kad birželio mėnesio 25 dieną Juozas turi jau buti pas agentą.

—Turime dar 10 dienų, — sako tėvas, — žiurėk, motin, reikia paruošti šiokias tokias ir išleistuves; manau, kad į išleistuves reikės paprašyti gimines ir artimuosius kaimynus.

—Aš manau, — sako motina, — kad reikės paprašyti ir Šimkaičių kleboną, mes taip gerai su juo sugyvename, o tu, tėvai esi giesmininkas ir bažnyčios maršalka.

—Man rodosi, — sako Antanas, — kad tokių didelių ponų, kaip Šimkaičių klebonas ir kiti prašyti į išleistuves neapsimoka. Mes ir visi musų giminaičiai paprasti valstiečiai — darbo žmonės, o kuomet musų tarpe bus kokie tai klebonai, suvaržys musų draugišką nuotaiką.

Tėvas ir Juozas tokiam Antano pasiulymui plnai pritarė Su tuo sutiko ir visa šeima ir nutarė į Juozo išleistuves kviesti: gimines, artimesnius kaimynus ir gerus pažįstamus.

Kadangi išleistuvės buvo jau čia pat, todėl tolimesnius gimines jau reikėjo pradėti kviesti. Pirmiausia reikėjo pakviesti tuos gimines, kurie gyveno toliau, nes arčiau gyvenančius kaimynus ir pažįstamus galima suskubti pakviesti ir paskiau.

Ateinantį sekmadienį abu Naručiai ir Juozas nutarė važiuoti į Veliuoną ir pakviesti į išleistuves savo žentą Vailionį. Pas jį turėjo dar ir kitokių reikalų, nes jisai buvo žadėjęs paskolinti ir pinigų, jeigu bus reikalinga. Juozas turėjo važiuoti dar ir todėl, kad jo sesuo Barbora, Vailionio žmona, kaip tiktai neseniai gimdė, todėl reikėjo abejoti, ar jinai galės važiuoti.

Numatytą sekmadienį išvažiavo į Veliuoną beveik visa Naručių šeima, nes be tėvų ir Juozo važiavo dar ir Onutė, jinai irgi norėjo aplankyti savo sesutę ir pamatyti, kaip jinai gyvena. Nuo Alsos kaimo iki Veliuonos, važiuojant per Stakius apie 20 viorstų, kelias gan tolimas, bet Naručių arkliai gan geri, todėl toks kelias nebuvo jau taip labai baisus.

Išvažiavo anksti, tik saulei patekėjus, nes kaimiečių toks įprotis, ką jie pasirengia daryu — daro apgalvotai ir išlėto. Kelias, teisybę pasakius, nebuvo toks jau labai geras, nes vasaros metu purvo ir nebuvo, bet vietoje purvo sunkino važiavimą gilus smėlis. Nežiurint į visą tai, Naručiai buvo nusistatę, kad ne tiktai patekti į Veliuoną ant sumos, bet jie manė nuvažiuoti dar ir prieš vot.vą.

Anksti, vos saulutei pakilus, važiuoti buvo vienas malonumas, nes vasaros oras buvo gražus, o važiuoti į Veliuoną reikėjo beveik miškais.

Juozas tiktai dabar pradėjo suprasti ir įvertinti Lietuvos gamtą, jos miškus ir tuose miškuose gyvenančius giesmin nkus. Naručiai važiuodami tarp savęs kalbėjosi įvairiais gyvenimo klausimais, o Juozas žiurėjo ir grožėjosi tomis apylinkėmis, kurias jis daug kartų buvo matęs, bet iki šiolei jisai į jas nekreipė mažiausio dėmesio.

Štai jau ir Stakiai. Stakiai nors ir mažas bažnytkaimis, bet jisai gerai žinomas Alsos kaimo gyventojams. Čionai kas metai buna dideli švento Antano atlaidai, nes jie tęsiasi tris dienas ir per tą laikotarpį ir per tuos atlaidus suvažiuoja daug giminių ir pažįstamų. Stakiai, reikia pasakyti, — tai kaip ir šiluva, kuri garsi savo atlaidais visoje Lietuvoje. Stakiai, žinoma, to garsumo ir garbumo turi tiktai pusę šiluvos, bet Alsos kaimo gyventojams Stakiai yra pasididžiavimo ir jų garbės bažnytkiemis, nes čionai suvažiuoja daug visokių gyventojų prašyti cudaunojo švento Antano visokių gėrybių ir padėjimo.

Juozas, važiuodamas pro Stakių bažnytkaimį, prisiminė, kad per šiųmetinius švento Antano atlaidus jisai su savo giminėmis irgi čionai buvo, gal buti, kad šie atlaidai jam buvo paskutiniai, nes ateinančių metų atlaidų laikotarpyje jisai bus toli ne tiktai nuo Alsos kaimo, bet nuo Stakių ir visos Lietuvos. Juozas, nors ir nebuvo per daug pamaldus, bet į Stakių švento Antano atlaidus visuomet atsilankydavo, nes nebuvo tokio atsitikimo, kad per švento Antano atlaidus Naručiai nebutų turėję svečių ir, be to, Alsos kaime buvo įsigalėjusios tokios tradicijos, kad per tuos atlaidus pas Naručius turėdavo suvažiuoti visi artimieji giminės. Juozas prisiminė, kad šiais metais jisai paskutinį kartą dalyvavo tokiame giminių susirinkime, gali but, kad ateinančiais metais tuo metu, kai čionai posėdžiaus visi giminės, jisai dirbs kokiame nors fabrike ar pas farmerį.

Pravažiavus Stakius, nors Veliuona dar buvo ir tolokai, bet laikas buvo ankstyvas, tad nebuvo mažiausio reikalo arklius vaikyti. Narutis gerai žinojo, kad ir iš lengvo važiuodamas savo laiku nuvažiuos į Veliuoną. Tokiais keliais greitai pavažiuoti nebuvo galima, nes nuo Stakių iki Veliuonos kelias ypatingai smėliuotas ir galima važiuoti tiktai žingine. Kur kelias ypatingai sunkus ir smėliuotas (ypačiai prieš kalnus), tai visi iš vežimo išlipdavo, ir palikdavo sėdėti tiktai vieną Narutienę.

Štai jau ir ilgasis Veliuonos kalnas. Nors vasaros metu tasai kalnas ir nepavojingas, bet žiemą, kuomet jisai nuledja, tai jisai pridaro labai daug nemalonumų juo važiuojantiems. Nusileisti į pakalnę tokiu smėlynu nesudaro, ypatingų sunkumų, nes ratai patys nesirita, reikia arkliams traukti. Nuvažiavus pakalnėn, ir šiek tiek pavažiavus jau ir prasideda Veliuonos miestelis. Tasai miestelis nors ir tolokai nuo Alsos kaimo, bet Juozas kelis kartus jame yra buvęs, juo labiau, kad jisai jame turi savo švogerį.

Naručių žentas, nors ir veliuoniškis, bet kadangi jisai ukininkas, tai gyvena miestelio gale. Taigi reikia dar pervažiuoti ir per visą miestelį. Važiuojant per miestelį buvo galima pastebėti, kad senesni žmonės jau pradėjo rinktis bažnyčion. Taip besižvalgant į įvairius miestelio namus ir gyventojus, privažiavo ir savo žento Vailionio sodybą. Vailionis, nors buvo nedidelis ukininkas, ir turėjo tiktai 16 dešimtinių žemės, bet gyveno pasiturinčiai: trobos buvo geros, o grįčia, kaip tiktai buvo pastatyta nauja ir iš švarcuotų rąstų.

Vailionis net ir nes tikėjo, kad taip anksti galėtų atvažiuoti ošvis, todėl pamatęs vežimą sukant į kiemą labai nustebo. Šeimininkas tuojau išbėgo iš grįčios sutikti taip brangius ir laukiamus svečius, Vailionienė, nors neseniai po mažiuko, bet pamačiusi, kad kieme jos mamytė, tėvelis, sesutė ir amerikonas Juozas, labai buvo patenkinta.

Vailionienė tuojau pasakė tarnaitei, kad kurtų ugnį ir ruoštų svečiams ko nors užkąsti. Naručių šeima ilgai negaišo kieme, — išsidulkinę ir išsivalę savo drabužius ėjo į trobą.

—Sveika gyva, dukrele, kaip sveika tu ir tavo sunelis, girdėjome, kad susilaukėte naujo žmogaus.

—Kaip čia pasakius, mamyte, ir sveiką ir nesveiką. Tik ką pradėjau vaikščioti. Jeigu ne tu, mamyte, gal buti, bučiau dar šiandien gulėjusi visą dieną; matai, akušerka liepė gulėti aštuonias dienas.

—Ką čia, vaikeli, tos kušerkos žino; žiurėk, aš kaip tiktai geriau budavo jaučiuos, tai ir keliu, o ar esu nesveika. Kam Dievas duoda laimingai, tai ir be kušerkos viskas gerai išeina, o ką Dievas nori bausti, tai jau ir jokios kušerkos nieko padaryti negali.

—Na, mamyte, ir visi branguș musų sveteliai,—sako Vailionis, — gana tokius niekus kalbėti, man rodosi, kad atvažiavote tolimą kelią, todėl ir valgyti išalkote, taigi sėskite prie stalo ir bandysime, ką užkąsti.

Tarnaitė tuojau ėmė nešti valgius ant stalo ir visi rengėsi valgyti. Visai suprantama, kad tokiais atvejais be puskvortės degtinės apsieiti sunku. Vailionis nebuvo girtuoklis ir degtinės mėgėjas, bet svečiuose pas save ar kitur, tai su didžiausiu malonumu išgerdavo.

—Na, sakykite, ar jau pakrikštijote savo sunų? — padėjo Narutis.

—Ale kur čia, mama, kam taip greitai skubėti, vaikas stiprus ir sveikas, o motina dar negaluoja. Palauksime, pasveiks ir sustiprės motina, tuomet suruošime puikias krikštynas, į kurias turėsite visi atvažiuoti.

—Ne, ženteli, visi tai jau neatvažiuosime, matai, Juozelis 25 dieną birželio mėnesio išvažiuoja į Ameriką, atvažiavome jumis pakviesti į išleistuves.

—Štaip, tai, vadinasi, Juozas jau tikras amerikonas. Nieko nepadarysi, mamyte, toks jau vyrų likimas, — sako Vailionis.

—Mamyte ir tėveli ir jųs, Juozai ir Onutė, valgykite, aš manau, kad išalkote, klausyk. Jurgi, kodėl tu svečius nepavaišini degtine, — sako Vailonienė.

—Teisybė, aš ir užmiršau, kad mes turime šnapso, matote, tokie jau mes visi gėrikai.

Vailonienė prisipylė degtinės čierką ir užgėrė į motiną.

—Sveika, mamyte; tikiu, kad ir tu su manimi išgersi, o mes taip seniai gėrėme, rodosi, tiktai per vestuves.

—Sveikas, sveikas, ženteli, tik jau nepilk man pilnos, nes tu žinai, kad jau senatvė, o be to, Naručių šeimyna mažai gali gerti degtinės.

Vyrai išgėrę po vieną antrą stiklą degtinės, pasidarė drąsesni, draugiškesni ir pradėjo kalbėti įvairiais gyvenimo ir ukio klausimais.

—Na, gyvenamąją trobą tai gerą pasistatei, ženteli, — pradėjo Narutis.

—Taip, pasistačiau, bet biaurybė ir kainavo. Žinai, ką, tėveli, kad viską suskaičius kainavo jau dabar daugiau, kaip tukstantis rublių, o dar tiktai vienas galas tejrengtas.

(Bus daugiau)

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

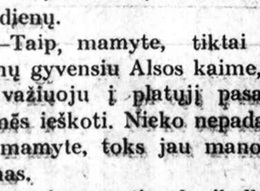

DR. K. NURKAT

Kviečia jumis prisirinkti gerus akinius. Akys egzaminuojamos dykai. Kainos akinių prieinamos

BUDRIK FURNITURE HOUSE

Krautuvė Su Mėlynu Frontu

3409 So. Halsted Street

Tel. Yards 2151

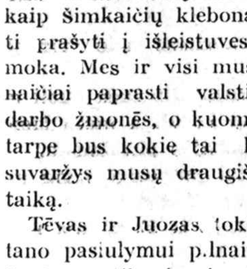

CRANE COAL COMPANY

5332 So. Long Avenue

Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, daug dulkių išimta $7.65

Perkant 5 tonus ar daugiau.

Sales Tax ekstra.

BLACK BAND LUMP $9.50

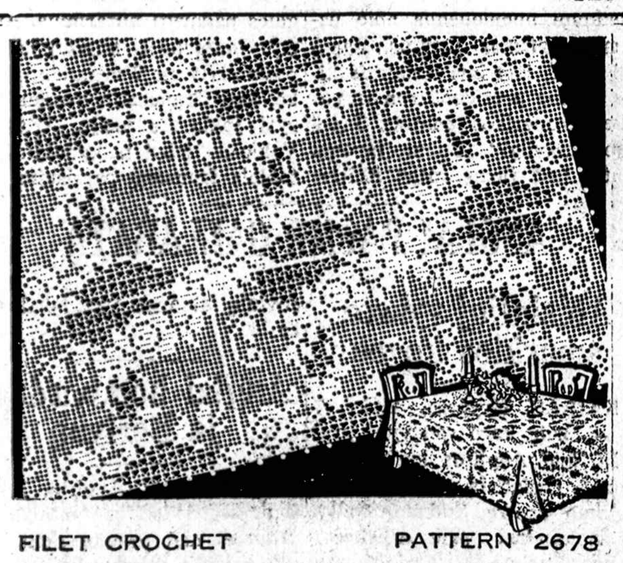

FILET CROCHET PATTERN 2678

No. 2678—Nepaprastai graži stalticsė. Tinka ir kitiems baldams padengti.

NAUJIENOS, NEEDLECRAFT DEPT., No. 2678

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.....

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

Miestas ir valstija.....

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0737

Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite musų radio programų Antradienio ir Šeštadienio rytmečiais, 10:00 val. ryto iš W. H. I. P. stoties (1480 K.) su POVILU ŠALTIMIERU.

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

J. LIULEVIČIUS

4348 S. California Avenue Phone LAFayette 3572

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street YARds 1419

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street Phone YARds 0781

S. P. MAŽEIKA YARds 1138

3319 Lituanica Avenue YARds 1139

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place Phone CANal 2515

SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS

4704 So. Western Avenue Phone LAFayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituanica Avenue Phone YARds 4908

ANTHONY B. PETKUS

6812 So. Western Ave. Phone GROvehill 0142

1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

—Taip, pasistačiau, bet biaurybė ir kainavo. Žinai, ką, tėveli, kad viską suskaičius kainavo jau dabar daugiau, kaip tukstantis rublių, o dar tiktai vienas galas tejrengtas.

(Bus daugiau)

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL THERAPY and MIDWIFE

6630 S. Western av.

Telefonas: HEMLOCK 9252

Kasdien nuo 10 v. ryto iki 7 v. vak. Šeštadienį ir sekmadienį — į Sand Dunes, Central av. Beverly Shores, Ind. Tel. Michigan City 2799-R 3.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas

Optometrically Akių Specialistas

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj pagal sutartį.

Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.

4712 South Ashland Av.

Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829

Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė

756 WEST 35th STREET

kampas Halsted St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8

Nedėliomis pagal sutartį

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1—3 ir 7—8

Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį

Rez. 6631 So. California Avenue

Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036

Residencijos Telefonas BEVERLY 8244

Jeigu neatsiliepia, šaukite BOULEVARD 1040

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso Valandos:

nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro

Nedėlioj pagal sutartį

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.

1957 W. Garfield Blvd.

Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg

2400 WEST MADISON STREET

Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Telefonas SEELEY 7330

Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8

Šventadieniais: 11 iki 12

DR. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ir Akinius Pritaiko

3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI

DENTISTAS

Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį

4631 So. Ashland Ave.

Tel. YARDS 0994

Antrad., Ketvirtad., Penktadienį

4143 So. Archer Ave.

Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOL'IS

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą

Ofiso Tel.: YARDS 4787

Namų Tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47 Street

Telefonas YARDS 2246

Valandos nuo 9 iki 8 vakaro

Seredoj pagal sutartį

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2808 West 63rd St.

VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą

Telefonas HEMLOCK 7899

Namų Tel. VINCENNES 5272

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849

Dr. Peter T. Brazis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 S. Western Ave.

VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

Ofiso valandos: nuo 1—4 ir nuo 7—9 val. vakaro ir pagal sutartį

Ofiso Tel. PROSPECT 6737

Namų Tel. VIRGINIA 2423

DR. Margeris

3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro

Šventadieniais tik susitarus

Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330

Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Moterų ir vaikų ligų gydytoja

6900 So. Halsted St.

Valandos 1—4 po pietų, 7—8 vak išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN

IŠ RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija

1034 W. 18th St., netoli Morgan St.

Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.

Tel. CANAL 3110

Rezidencijos telefonai:

Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

OFISAS

4729 So. Ashland Ave.

2-ros lubos

CHICAGO, ILL.

OFISO VALANDOS

Nuo 10—12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.

Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.

Ofiso valandos

Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12

Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2

Namų ofisas—3323 So. Halsted St.

Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30

Telefonas YARDS 0818

Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais —pagal sutartį

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

7 So. Dearborn St.

Room 1230

Ofiso tel. CENTRAL 1824

Namų tel.—Hyde Park 3395

VYTAUTAS TARUTIS

— ADVOKATAS —

3133 SO. HALSTED STREET

Tel. CALumet 6877

Val. 11—2 dieną ir 4—8 vakaro

134 N. LA SALLE STREET

Room 2014 Tel. STAte 7572

3149 SO. HALSTED STREET

Tel. VICtory 2679

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

KORESPONDENCIJOS

Rockford, Ill.

Gražus parengimas.

Nepriklausomingas Lietuvių Piliečių Klubas rengia nepaprastą parengimą lapkr. 9, šeštadienio vakare, Gritz salėje, 510 Island Ave. Bus duodamos dovanos, o įžanga tik 15 centų, ir dar bus įvairių pamarginimų. Kurie ateisite į šį parengimą — nesigailėsite. N. L. P. Klubas visuomet duoda gerus parengimus. Šokiams gros geras orkestras. Na čia dar reikia pridurti, kad vienas iš svarbiausių dalykų — tai vajus; kurie dar nesate NLP Klubo nariais ir norite buti, tai pasinaudokite šia proga. Jaunuoliams nuo 16 iki 35 metų įstojimas nemokamas nuo 35 pusė įstojimo. Vajus baigsis su šiuo parengimu. Visus užprašau į parengimą. Aš ten irgi busiu. —K. B.

Grand Rapids, Mich.

Su visuomenės pritarimu galimas viskas, be visuomenės pritarimo negalima niekas.

Keli metai atgal atrodė, kad Lietuvos Sunų ir Dukterų Pašalpinėje Draugijoje jau joks veikimas negalima. Tarp narių buvo įsigyvenusi neapykanta, nepasitikėjimas ir bevltingumas. Taip atrodė, kad draug ja eina prie sugriovimo. Tačiau ne visi draugai taip manė: kai kurie ieškojo išeities.

Kai į draugiją įsirašė jaunas ir energingas W. J. Morris, tu buvo patirta, kad tas žmogus turi savyje mums reikalingus gabumus. Kai atėjo valdybos rinkimai, naujas narys buvo išrinktas į veikiantį komitetą, o jau sekamais metais buvo išrinktas į musų draugijos aukščiausią vietą, butent, į pirmininkus.

Drg. W. J. Morris, užėmęs pirmininko vietą, pareiškė: Jokioms klikoms teisės nepripažįstu ir joms nepritariu.

Susirinkime pasidarė tyku ir nuo tos dienos musų draugijos ratai pradėjo riedėti atatinkamais keliais.

Nuveikti darbai.

Suvesti automatiški elektros šaldytuvai gėrimams. Sudėtos atatinkamos lempos, kur buvo reikalinga. Suvesti elektros svičiai. Įvesta automatiška sistema vandens šildymui. Į virtuvę nupirktas naujausios mados pečius kepimui ir virimui; taipgi įdėtos sinkos indų mazgojimui. Nupirkti atatinkami šildymui pečiai. Visi namo kambariai išmaliavoti ir padabinti. Į langus skrinai sudėti ir langai padabinti. Iš lauko pusės į kiemą privežta akmenukų ant kelio, aptvertos tvoros; laiptai pertvarkyti ir pataisyti. Ant viso namo naujas stogas uždėtas ir kaminai pataisyti, ir daug mažesnių dalykėlių pataisyta. Į draugiją narių prisirašė antra tiek daugiau.

Turėjome mirčių ir ligonių: su visais atsiteista priderančiai. Atsteigti ryšiai su visomis lietuvių pašalpinėmis draugijomis.

L. S. ir D. P. D. iždas yra geresniame stovyje, negu kada nors buvo. Pranyko barniai ir nesuteikimai. Tie dideli darbai atlikti į apie tris metus. Minėti darbai buvo galima atlikti vien tiktai prie geros tvarkos. Garbė musų draugams, kurie nenustojo vilties, bet stvėrėsi darbo. Garbė valdyboms, o už vis didžiausia garbė priklauso musų visų mylimam ir gerbiamam pirmininkui W. J. Morris.

Pasekmės.

Ateina draugijos vardu šie laikraščiai: U. S. A. News iš Washingtono, "Naujienos" ir "Vilnis" iš Chicagos. L. S. ir D. P. D. namo kambarius renduoja daugybė organizacijų susirinkimams, parengimams, pa-kalboms, pamokoms. Čia vestuvės, čia sukaktuvės, čia varduvės, čia išleistuvės. Veikimas verda, kunkuliuoja. Tik keli metai atgal namas buvo apšepęs, viskas apmirę. Niekas nebuvo galima. Džiaugiasi namo kambarių nuomotojai švarumu ir patogumu. Džiaugiasi nariai, kad yra nariais garbingos Lietuvos Sunų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos.

Valdybos rinkimai įvyks gruodžio 10 d., 1940 m. Laikas trumpas, turime pasitarti, kad vėl išsirinktumėm atatinkamą valdybą. Taigi, visi turime atsilankyti į susirinkimą ir pareikšti balsais savo nuomonę.

Prie geros tvarkos galima viskas padaryti, prie netikusios — nieko negalima nuveikti.

—Pranašas

Hart, Mich.

Žinios iš musų padangės.

Oras šaltas. Smarkus vėjas baigia krėsti gelsvus ir raudonus nuo medžių lapelius. Atodo tikras ruduo. Ukininkai jau baigė lauko darbus: bulves jau nukasė. Kurie daug au prikasė, tai supylė į rusius. Sako, parduos pavasarį, kuomet bus brangesnės. Dar kukuruzus lukštena, bet tai ne ant lauko, — parsiveža į kluonus, vištukams duoda daugiau grudų, kad dėtų didesnius kiaušinius, o dėl karvių sumala grudus, sumaišo į akselį ir šeria, kad daugiau duotų gardesnio pieno, nes šiemet grietinė, kiaušiniai, bulvės ir obuoliai gan aukštoj kainoj. Bet vištos ir kiaulės visai pigios. Jeigu kiaulė sveria virš 300 svarų, tai nuo 3 iki 4 centų moka už svarą.

¤ ¤ ¤

Jonas Simonas sunkiai serga jau daugiau, kaip mėnuo laiko; randasi kauntės ligoninėje. P-ia Liubertienė turėjo operaciją Oceana ligoninėje. Dvi savaites išgulėjus jau grįžo namo.

¤ ¤ ¤

Trys Harto gražios našlukės (viena iš našlavusi daugiau nei 10 metų) visos trys po vienu adresu gyveno ir tik mažam protarpyje kelių savaičių viscs apsivedė. Veronika Micevičienė su Antanu Savicku, Suzė Lipekienė su Antanu Dambrausku ir Onutė Alkienė su Juozu Vosylium. Linkime laimingos kloties jų naujai pradėtame gyvenime.

¤ ¤ ¤

J. Bushei, Stefanija Buividukė, buvusi mokytoja, nusipirko gražią farmą 60 akerių nuo savo dėdės K. Kybarto ir dabar jau bus farmerka ne mokytoja.

¤ ¤ ¤

Jau užstojus rudeniui, apsilankė svečiai iš toliau. Iš Chicagos, Ill., Marytė ir Jonas Sinkai ir jų vaikučiai Rutelė ir Rinaldas; Onutė ir jos vyras advokatas Paul Dolenak. Šios dvi poniutės tai M. Dundulienės brolio dukterys.

Svečiai iš Muskegan, Mich. Mr. ir Mrs. Cinikai apsilankė pas Matulius pasisvečiuoti ir pasipirkti p-ios Matulienės dirbtų gardžių lietuviškų "surių". Besiderėdami susipažino, kad esą iš Lietuvos artimi kaimynai, tik per kokia 30 metų nesimatė. O kiek kalbos kiek pažinties, kiek prisiminimų iš jaunystės dienų. Prisiminė ir apie žydelį Ickų, kuris pardavinėdavo kaspinėlius kaimo mergaitėms. Iš tikro kaip tai yra malonu prisiminti musų gražią Lietuvos šalelę.

Praeitą sekmadienį apsilankė scottvillieėiai draugai Žukai ir draugai Šeškai. Labai buvo man linksma susitikti su šiais žmonėmis. Laikas taip greit prabėga su jais besikalbant ir bepietaujant. Kokių gardžių valgių šios draugės prisigaminusios atsivežė. Man malonu sueiti į artimesnę pažintį su šiais žmonėmis.

Pirmo drafto skaičiuje pašauktųjų karėviavimui Harto apylinkės lietuvių ukininkų sunus Antanas Juška ir Antanas Kačyskis. Abudu jauni gražus jaunikaičiai. Linkiu, kad jiems pasisektų apginti Amerikos laisvės šalį nuo užpuolančių grobikų ir kad sveiki grįžtų namo.

Marė Dundulienė

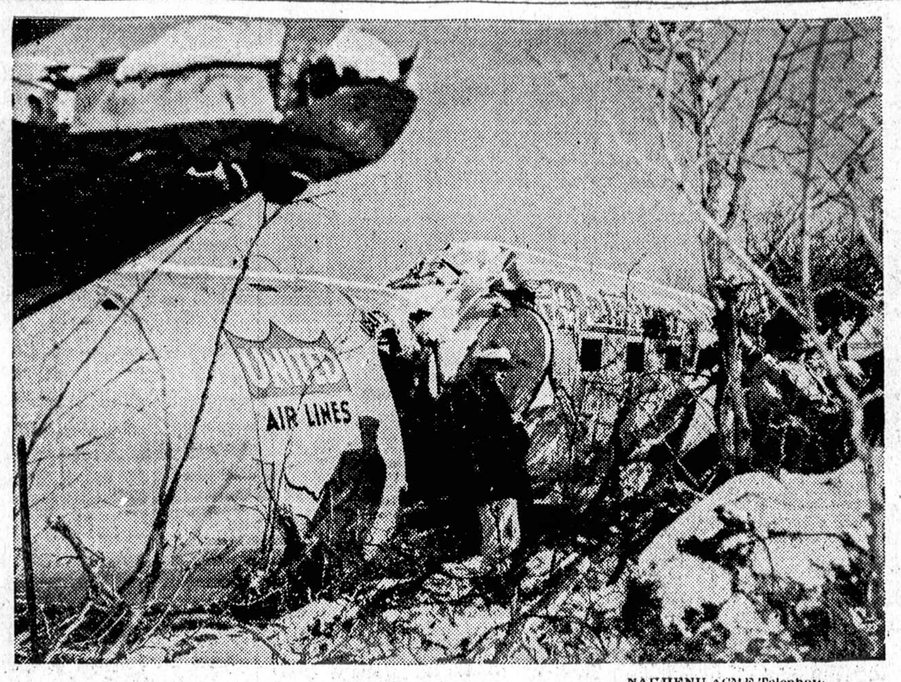

SALT LAKE CITY. — Lėktuvas, kuris nukrito ir sudužo kalnuose.

NAUJIENŲ (COLE) Telephoto

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Kenosha Prakalbos

Svarbios prakalbos įvyks sekmadienį, lapk. 10 d. (Nov.), pradžia nuo 1 val. popiet, tęsis iki 5 val. vakaro, German American Hall, 1715—52 St., Kenosha, Wis.

Kalbės trys kalbėtojai: S. Beneckas, F. Zanist ir J. Gramontas, temoje: "Kodėl pasaulis dabar yra ugnyje?" Jie kalbės iš Biblijos teksto Zep. 3:8-9. Prašome visus atsilankyti, nes girdėsite labai įdomių dalykų. Sužinosite kodėl dabar pasaulis ugnyje ir kas bus karalium po šios ugnies.

Įžanga veltui, rinkliavos nebus. Kviečia

Biblijos Tyrinėtojai.
(Skelb.)

EGG $6.00
NUT $6.00
LUMP $6.25
MINE RUN $5.75
STOKER Screenings $5.25
PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE DIENĄ AR NAKTĮ. Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

ROOFING
ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS
Čia Nereikia Cash
Rolė—100 ket. pėdų $1.00
Skystas Stogams Cementas. (5 gal. ken.) gal. 35¢
Wallboard-dideli šmotai, pd. 2c
Plasterboard, pėda 2c
Maliava, reg. $1.95, spec. $1.25
Maliava, reg. $3.00, spec. $1.95
Cedriniai Postai (7 pėdų) ... 10c
Storm Sash, did. mieru, $1.00
kaip yra, ...
Taipgi Cementas, Smiltys, Žvyrai
NEREIKIA CASH
Apskaitliavimas DYKAI—
PRISTATYMAS DYKAI
ALBERT LUMBER & SUPPLY CO.
3800 S. Western Ave.
Tel. LAFAYETTE 2101
Atdara kasdien 7 v. ryto iki 6 v. v., nedėliomis 8 v. r. iki 12 val. dienos.

INSURANCE
(APDRAUDA)
• PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
• APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
• APDRAUDĄ RAKANDŲ.
• APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
• APDRAUDĄ LANGŲ.
• TAVERNŲ ir namų savininkų, kurioje randasi tavernai nuo Public Liabilities.
NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYPKEVIČIŲ
1739 S. Halsted St.
Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Gavote DAUGIAU Negu Tikėjotės...

TĄ KARTĄ KADA LAIMĖJOTE "BANK NIGHT"!
Hiram Walker's De Luxe duoda jums DAUGIAU negu tikitės viršutinės kokybės skonyje!
—už mažiau negu tikėtumėte mokėti
15¢ už stikliuką prie Dauguma Barų
AR mėgstat gryną? Aukštą? Maišytą? Bet kaip jį pilsite jūs patirsite tikrą patenkinimą kada paragausite Hiram Walker's De Luxe! Švelnus, puikus ir pilnas skonio... Jis toks bourbon kurį jusų draugai pamėgs. Prašyk jo šįvakarą. Įstok į turkstantines jo rėmėjų eilės!
Hiram Walker's De Luxe
STRAIGHT BOURBON WHISKEY
Hiram Walker & Sons Inc., Peoria, Ill.
90 proof
Walker's DE LUXE Straight Bourbon Whiskey

NAUJIENŲ NAMAS
Kuriame RANDASI
Universal Savings & Loan Ass'n.
RAŠTINĖ
UNIVERSAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION yra pasirengus priimti jusų įdėlius, už kuriuos mokame 3½% dividendų. Įdėliai apdrausti iki $5000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C. Duoda paskolas lengvais išmokėjimais.
1739 SOUTH HALSTED STREET
CANAL 8500

IT'S THRIFTY to use Gypsy
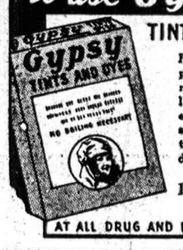

TINTS AND DYES
For just a few pennies you can renew draperies, linens, lingerie, etc. 26 smart shades. "Dip to tint — Boil to dye!"
10c 3 už 25c
AT ALL DRUG AND NOTION COUNTERS

Phone Virginia 9780
Mykolas ir Elzbieta RUDAUSKAI
HOLLYWOOD INN Prop.
Svetainę renduojam susirinkimams, parėms, vestuvėms ir visokiems parengimams.
2417-19 WEST 43RD STREET
Chicago, Ill.

Visi Lietuviai Reikalauja
PLEITŲ
Ateikite į Phillip's Dental Laboratory kol kainos žemos

TRU-FIT PLEITAI
Lab. kaina $9.50 ir aukščiau.
GARANTUOTA MEDŽIAGA
Taisome ir Aatnaujiname senus pleitus viena .... $1.00 diena ir aukš.
PHILLIP'S DENTAL LABORATORY
2458 WEST 63rd STREET
Prospect 2174
Lietuvis Laboratorijos Technikas D. MASKALA
Valandos nuo 10 iki 9, seredomis pagal sutartį. Pleitai gaminami tik gavus orderius ir įspaudas nuo laisniuotų dentistų.

NAUJA MADŲ KNYGA

KAINA 15 CENTŲ
Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
Vardas .....
Adresas .....
Miestas .....
Valstija .....

Karas Europoje
Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas."
"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.
Užsirašykite "Naujienas" šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicagą), $5.00. Chicagoje ir Europoje — $8.00.
Money Orderį ar čekį siųskite:
"NAUJIENOS"
1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Susipažinimui kopiją pasiųsime veltui.

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
$5.00 per year in Canada
$5.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoj per išsiuntinėtojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoj, paštu: (Atpiginta)	
Metams	$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Mažųjų tautų viltis

Prezidento Roosevelto pergalė antradienio rinkimuose reiškia didelį laimėjimą mažomsioms Europos tautoms, kurių teritorijas pagrobė Hitleris, Stalinas ir Mussolini.

Rooseveltas yra daug kartų pasmerkęs tuos agresorius. Užsienių politikoje jisai nuosakiai laikosi to principo, kad jėgos keliu padaryti pakeitimai valstybių sienose yra neteisėti.

Pasibaigus karui, reikia tikėtis, Rooseveltas pavartos savo įtaką, kad butų grąžinta nepriklausomybė visoms diktatorių pavergtoms tautoms. Taika, veikiausia, ateis pirma negu Rooseveltas kraustysis iš Baltojo Namo.

Lietuviai iš paties prezidento lupų girdėjo užtikrinimą kad jų gimtojo krašto nepriklausomybė **"nėra žuvus"**, o tik laikinai užgniaužta. Prezidentas tai pareiškė Amerikos lietuvių visų srovių delegacijai, kuri pas jį lankėsi spalio 15 dieną.

Kadangi Amerikos žmonės išreiškė Rooseveltui pasitikėjimą, išrinkdami jį trečiam terminui, tai šitas jo nusistatymas dabar turi viso krašto paramą. Todėl, nežiurint kokių kompromisų gali kartais iš bėdos padaryti su sovietų valdžia anglai, mes galime buti tikri, kad Lietuvai nereikės amžinai vilkti žiaurų bolševizmo jungą.

Darbo Partija padėjo Rooseveltui

New Yorko valstijoje, kuri turi stambiausią elektorių (prezidento rinkikų) skaičių, Rooseveltas gavo 3,262,273 balsus, o jo oponetas Willkie — 3,029,180 b. Tokiu budu Rooseveltas laimėjo 47 tos valstijos elektorius tiktai 233,000 balsų dauguma.

Šitą daugumą prezidentas gavo, pasidėkojant tam, kad Amerikos Darbo Partija indorsavo Roosevelto kandidaturą ir visomis jėgomis kovojo dėl jo išrinkimo. New Yorko mieste Am. Darbo Partija surinko 318,000 balsų, o kitose valstijos dalyse daugiau kaip 60,000; viso — apie 400,000. Atėmus tuos balsus nuo Roosevelto, New Yorko valstija butų tekusi republikonų kandidatui.

Reikia pastebėti, kad komunistuojantis elementas Am. Darbo Partijoje dėjo visas pastangas pagrobti jos vadovybę į savo rankas ir atsukti partiją prieš Roosevelta. Šituo tikslu komunistai ir jų "bendrakeleiviai" įsiskverbė į daugelį partijos skyrių New Yorke ir sudarė savo centro komitetą. Nominacijų rinkimuose, kuomet buvo renkami delegatai į valstijos konvenciją, komunistai bandė pravesti į delegatus kiek galint daugiau saviškių. Jeigu jiems butų pavykę, tai Am. Darbo Partija butų priėmusi platformą, priešingą Roosevelto administracijos politikai, ir gal dar butų indorsavusi "tavorščių" Browderį — arba Willkie.

Viename kongresiniame distrikte, kuriame Am. Darbo Partijos skyrius pateko į Stalino pakalikų rankas, to distrikto kandidatas Marcantonio gavo republikonų paramą, o komunistai už tai rėmė kitus republikonų kandidatus.

Bet komunistams nepasisekė "užkariauti" Darbo Partiją, ir ji padėjo Roosevelto šalininkams New Yorko valstijoje laimėti pergalę.

Valstybės saugumas ir interesai

Vakar sukako 23 metai, kai Leninas su Trockiu padarė ginkluotą sukilimą prieš Laikinąją Revoliucinę Rusijos Vyriausybę, kurios priešakyje stovėjo darbininkų ir valstiečių tarybų įgaliotinis, Aleksandras Kerenskis. Paminėdamas šitas sukaktuves, dabartinis sovietų karo komisaras Timošenko (jau ne Vorošilovas!) išreiškė džiaugsmą, kad per paskutinius dvyliką mėnesių sovietų Rusija trijose vietose praplėtė savo teritoriją: apiplėšdama Suomiją, atimdama iš Rumunijos Beserabiją ir pagrobdama tris Baltijos respublikas — Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Tose respublikose, pasak komisaro Timošenko, buvo nuversta, su raudonosios armijos pagalba, "dvarininkų ir kapitalistų valdžia". Bet pasitaikė taip, kad šitas dvarininkų ir kapitalistų valdžios nuvertimas Baltijos kraštuose atnešė naudą Maskvai. Sovietų Sąjunga, anot raudonojo maršalo, sustiprino savo sienų saugumą ir apsaugojo savo valstybinius interesus, "nukeldama savo sieną toliaus į vakarus".

Yra naivių žmonių, kurie mano, kad bolševikų kareiviai atėjo į Lietuvą "vaduoti darbo žmones", — tuo tarpu kai pats sovietų karo komisaras sako, kad bolševikams rupėjo **sovietų valstybės saugumas ir interesai!**

Valdžia, kuri šitokiu tikslu grobia svetimas žemes, yra imperialistinė valdžia.

APŽVALGA

UŽDRAUDĖ CHOPINO MUZIKĄ LENKIJOJE

Vokiečių okupuotoje Lenkijos dalyje naciai uždraudė garsaus lenkų kompozitoriaus Chopino muzikos kurinius.

Ar ne keista, kad Vokietijoje, kuri davė pasaului tokius geniališkus muzikos kurėjus, kaip Mozartas, Bachas ir Beethovenas, įsigalėjo šitoks barbarizmas, kuris vartoja priešpaudą net muzikos srityje?

BALTIJOS KRAŠTUOSE IŠAUGSIĄ DIDMIESČIAI

Bolševikiški okupantai giriasi, kad Baltijos kraštuose labai augs miestai. Pavyzdžiui, Liepojos mieste (Latvijoje) gyventojų skaičius didėsiąs kasmet "maždaug 40,000". Ryga taip pat sparčiai augsianti. Visi didesni Latvijos miestai busią perplanuoti.

"Panašiai kaip Latvijoje", skaitome okupantų pranešime, "ir Estijoje prasideda milžiniškas miestų perstatymo ir plėtimo darbas. Visi seniau išdirbti Talino statybos planai atmesti ir dabar sudaromas naujas, grandiozinis perstatymo planas. Aplink senamiestį plėsis didžiuliai naujų gyvenamųjų blokų rajonai. Be to, bus platus atsigaivinimo rajonai su poilsio parkais, sporto stadijonais ir t.t. Vienalme iš naujųjų rajonų bus pastatyti iki 10 aukštų namai įvairioms įstaigoms. Naujame pramonės rajone išaugs eilė naujų didžiulių fabrikų, aplink kuriuos žaluminais apsodintuose rajonuose bus darbininkų nameliai. Per senamiestį bus nutiestas naujas, tiesus prospektas, kuris sujungs senamiestį su naujomis miesto dalimis. Tam tikslui bus nugriauti ištisi senų namų kvartalai. Bus statoma ir nauja rotušė. Gyventojų skaičius Taline šiuo metu siekia 160,000. Numatoma, kad miestą plečiant Talinas po penkių metų turės jau 350,000 gyventojų."

Miestai busią plečiami ir Lietuvoje.

Šitais bolševikiškų okupantų užsimojimais galima tikėti. Pavertę Liepoją ir Rygą ne vien Latvijos, bet ir visos Sovietų Sąjungos uostais, bolševikai noroms nenoroms turi tuos uostus didinti. Sovietų Sąjungai taip pat dabar tarnaus tokie geležinkelių centrai, kaip Vilnius. O Kaunas vėl pasidarė svarbus Rusijos kariuomenės punktas. Naturalus dalykas, kad tie miestai turės augti, ir butų gerai, jeigu statyba juose eitų pagal apgalvotą planą.

Bet labai abejotina, ar bolševikai sugebės padaryti tinkamus planus ir juos įvykinti. Kur yra bent vienas pavyzdingai sutvarkytas miestas Rusijoje? Visi svetimtaučiai, kurie nuvažiuoja į Maskvą, sako, kad sovietų sostinėje nematyt nei tvarkos namų statyme, nei gražumo. Žmonės gyvena susigrudę, kaip silkės statinėse; po kelias šeimas viename bute arba net viename kambaryje. Viengungiai dažnai turi tiktai lovą kokiame nors rūsyje ("beismente"), kur nė langas nėra uždengiamas iš gatvės pusės. Daugelis didelių apartmentų namų, kuriuos prieš keletą metų pastatė valdžia, jau yra taip apleisti, kad durys nebeužsidaro, languose skylės užkištos skudurais arba užtaisytos popiera.

Maskvos biznio kvartaluose krautuvės daro nejaukų įspudį, nes jų langai dažniausia tušti; o kai prie krautuvių sustoja ilga "uodega" apdriskusių žmonių, laukiančių progos nusipirkti porą svarų duonos arba kelias bulves, tai visa gatvė atrodo lyg koks elgetynas.

Bet sovietų "stolyčios" plėtimui ir gražinimui bolševikai yra išleidę daugiausia pinigų. Kiti Rusijos miestai yra daug nešvaresni už Maskvą.

Tai kame yra pagrindo tikėtis, kad Baltijos kraštuose miestai po bolševikiškų komisarų komanda bus tvarkomi geriau?

GRAŽIAI SKAMBA — POPIEROJE

Kauno oficiozas rašo apie "planingą miestų rekonstrukciją". Kol Lietuvą valdė "buržujai", tai, žinoma, viskas buvo daroma netikusiai. Bet dabar prasidės Lietuvos miestams tikra progreso ir laimės gadynė, visų-pirma Vilniui.

"Vilniuje", kaip pranašauja tasai komisarų organas, "bus labai gyva statyba. Buvęs ligi šiol apleistas provincijos miestas, dabar jis yra virtęs tikra LTSR sostine. Jame turės išdygti didžiuliai vyriausybės namai, kuriuose tilptų visos vyriausios respublikos įstaigos (komisariatai ir pan.). Čia bus reikalingi valstybinės operos, dramos, filarmonijos, muziejų, mokyklų, kulturos klubų ir kitų įstaigų pastatai. Tarnautojams, darbininkams ir kitiems miesto gyventojams bus reikalinga labai daug moderninių butų."

Oficiozas piešia šitokį statybos planą Vilniui:

"Vilnius norima padalyti į gyventojų rajonus. Miškiniuose jau yra suplanuoti darbininkams namų planai. Čia butų darbininkų rajonas, kuriame tilptų 4,500 žmonių. Tarp kitko darbininkų rajone jau yra numatyta statyti ne tik gyvenamuosius butus, bet ir liaudies namą (kur butų skaitykla, biblioteka, susirinkimams salės ir t.t.), vaikų darželiams namus, mokyklai, sveikatos punktams. Visus darbininkų kolonijos namus numatoma aprupinti centraliniu šildymu. Ten pat projektuojama įrengti atvirą teatrą (graikišką), sporto aikštę ir kt.

"Keramikos pramonę norima plėsti Vilniaus priemiestyje — Šnipiškėse, O Vilkpėdėje įsikurtų ta pramonė, kuri dėl savo kenksmingumo sveikatai negali buti miesto centre. Tuo tarpu Vilkpėdėje lyginamas žemės paviršius, tiesiamas plentas ir ruošiamas Nėries krantas, kur bus statomas uostas. Netrukus į šį rajoną bus pradėta tiesti ir geležinkelio šaka. Tuo budu ir visas Vilnius plėsis į šiuos du rajonu (darbininkų ir pramonės). Numatoma taip pat į šį rajoną išvesti autostradą. Pats miestas bus apvestas autostrados žiedu ir iš jo vienas kelias eis į Narvą-Leningradą, kitas į Kiejevą ir dar į žymesnius pasaulio centrus (tur but, į Berlyną? — **"N." Red.)."**

Planus piešti popieroje labai lengva. Bet juos įvykinti, tai reikia mokėjimo ir išteklių. Pačioje "matuškoje" Rusijoje nieko panašaus dar nėra, nors bolševikai ją valdė jau 23 metus.

Daug greičiau Lietuvos žmonės išvys bolševikus iš Kauno ir Vilniaus, negu jie prisirengs nutiesti "autostradas" (automobilių vieškelius) į Leningradą ir Kijevą!

St. Miščikas-Žiemys

Tikybos klausimas Rusijoj šiandien

(Tęsinys)

Jei "Pravda" sakytų, jog dabar tikyba tebesilaiko dėka geresnio gyvenimo pageidavimo, butų galima iš dalies sutikti, bet ir ne visai, nes mes puikiai žinome, kad didžiausia žmonių tikėjimo priežastimi yra kaip kartas, ta "Pravdos" smerkiama buržuazinė tezė, butent jų neapsišvietimas, o ne vien noras geresnio gyvenimo.

Maža to, jei mes kovosime prieš tikybą vien žmogaus tenkinimu remdamiesi, tai tikybos niekuomet nepražus, nes žmogus niekuomet žemėje nebus patenkintas ir juo žmogus geriau gyvena, juo labiau jis progresu naudojasi, juo jo reikalavimai didėja. Jei mums šiandien sunku įsivaizduoti, kaip gyvenome be radijo, be kinų, be taip puikiai painformuotų laikraščių, be rentgeno spindulių, be supratimo apie vitaminus, be estetinės chirurgijos, tai šiandien visa tai jau mums tokiu kasdieniniu dalyku išrodo, kad mes negalvojame apie tą laimę, kurią įsigijome tai gavę, tais išradimais pasinaudoję, bet ieškome naujų tobulumų, nepatenkinti dargi paprastu susirgimu, ieškome gyvenimo pratęsimo, ieškome vėžio, sifilio bacilų visiško išnaikinimo, o ne vien iškydymo. Ir kada žmogaus reikalavimams bus galas?

Jei šis galas atsirastų — reiškia butų visam kam galas, nes tuomet sustotų progresas, gi progresui sustojus musų planetai mirtis, to dargi įsivaizduoti negalima.

Ir tai aiškiausiai parodo "Pravdos" minties klaidingumą ir dargi nepamatuotumą, jei taip kalima išsireikšti. Šį "Pravdos" keistą tikybos kilmės teoriją reikia paskaityti tokiu pat melagingu aiškinimu, kaip ir dabartinį jų socializmo kurybos teoriją išsigimusią į paprastą valstybinį kapitalizmą ir paskutinės rųšies despotizmą.

Tiek antitikybinės agitacijos praeitis, tiek dabartis aiškiausiai rodo, jog vienintelis budas kovai prieš tikybą, yra žmonių švietimas, pačių tikybinių dogmų griovimas įrodant jų klaidingą kilmę ir jų nesugebėjimą nieku patarnauti žmogui šioje ašaru pakalnėje, nes žmogaus tikslas žemėje yra laimė ir gerbuvis ir nei vienas žingsnis šia linkme nebuvo padarytas kokios nors dievybės dėka, bet pačių žmonių pastangomis. Ir todėl galima sutikti tik su antra "Pravdos" dalimi, jog reikia gerinti žmonių budą, reikia kurti dangaus karalystę čia žemėje ir tam skiepinti žmonėms pasitikėjimą tik savimi ir savomis jėgomis. Bet šios dangaus karalystės tvėrimas turi išeiti ne iš antitikybinės propagandos taškaregio pažvelgus, bet vien kaip į žmogaus tikslą šioje žemėje. Socialė lygybė, laisvė ir visų lygi laimė turi buti įkurta ne dėl kovos prieš tikybą, bet dėl tiesos, nes tai gyvenimo tikslas.

"Pravdos" toki išvadžiojimai ir materializmo aiškinimai pavojingi ir pragaištingi darbo klasei, nes tuo nori pasakyti, kad kova prieš tikybą mokslo tiesų skelbimu ir aiškinimu yra beprasmis darbas, kuomet tame glūdi viskas, nes **iki žmogus nepamatys, kad žmogaus sukurtas mokslas įstengia visas žmogaus problemas išspręsti, turės tikėti dievybėmis.** O žmogus gali pasitikėti savo įgomis vien tik tuomet, kuomet jis supras, kad žmogus savo žinojimu galingas, o ne muskulais. **Nepasitikėjimas žmogaus savimi ir puolimas prie dievo kaip kartas ir gaunasi dėka žmonių tamsumo, bet visa šita pražus, jei jis pamatys, kad žmogus pasaulyje vis lengviau ir geriau gyvena kaip kartas dėka žmogaus proto pasisekimų, o ne ko kito ir vieton dievo prašęs pats ieškos viso ko išsprendimui savo prote.**

Šiandien daugelis aiškiai gali pamatyti, kad daugelį dargi abejojančių dievybe pastumia prie dievo apsivilimas, apsivilimas savomis pajėgomis ir žmogaus sukurtu gyvenimu. Ir todėl kartu mokslo pažanga turime ne tik žengti, bet ir visus mokslo pasisekimus padaryti prieinamus visiems lygiai ir ne kaip šiandien, kuomet vienas viskuo naudojasi, o kitas nieko neturi. Kartu su mokslo tiesų skelbimu reikia išvystyti kovą už lygybę ko jau kaip kartas Rusijoje nėra ir dėl ko turi klaidingus tikybos kilmės ir išsilaikymo teorijas kurti.

Bet šis naujas rusų pasukimas tikybos politikoje turi dar kitą priežastį ir bene svarbiausią: **Rusijos valdovai žengia pirmą žingsnį prie susitaikymo su bažnyčia ir nori ją išnaudoti savai politikai kaip viduje, taip užsienyje.**

Tai pirmas prie susitaikymo, nors tai nereiškia, jog Rusijoje kuri nors tikyba bus pripažinta valstybine arba joms bus duota tam tikros teisės. Nieko panašaus, tai bus savotiškas susitarimas be jokios sutarties sudarymo. Čia žiurima tik naudingumo, o toks netiesioginis valdžios ir bažnyčių susitaraimas išeis abiems į naudą: valdžios sluogsniams jų pozicijų sustiprėjimui susilaukus palaikymą iš bažnyčios pusės, gi bažnyčiai laisvesnę propagandą ir jokio persekiojimo iki tarnaus valstybei.

O susitaikymas su bažnyčiomis rusams reikalinga dėl daugelio dalykų: visų pirma dėl Balkanų politikos, kad per pravoslavus galėjus veikti į graikus, bulgarus bei pietų slavus dvejopai, butent panslavizmu ir pravoslavija ir su magometonizmu dėl busimos politikos Netolimuose Rytuose, kad susilaukti Persijos, Turkijos ir kitų magometoniškų tautų opozicijos sumažėjimo ir Kaukazo, Turkestano ir kitų Rusijos provincijų gyventojų ištikimumo padidėjimo, kas paskutiniais laikais buvo gerokai pašlijęs.

Štai dėl ko reikia "Pravdai" skelbti naują teoriją apie tikybas ir antireliginę organizaciją — Bedievių Sąjungą bei jos tikslus ir kelius netolimoje ateityje.

To buvo galima laukti, savo laiku, jau virš metų atgal, aš "NAUJIENOSE" rašiau, jog tikybinis klausimas Rusijoje tiek aktualėja ir švelnėja, jog antireliginė agitacija silpnėja ir tarp valdžios bei dvasiškijos atsiranda tam tikras "modus Vivendi", kas šiandien ir pasitvirtina minėtu "Pravdos" straipsniu.

Galima tikėtis netolimoje ateityje dar didesnio valdžios susikalbėjimo su dvasiškijomis, nors visa tai bus visą laiką pridengta tam tikru šydu, bet faktas, jog šiandien tikybos klausimas Rusijoje atsidurė tokioje padėtyje, kokioje yra daugelyje demokratinių valstybių: bažnyčia nuo valstybės atskirta, bet ... viena kitai padeda ir talkininkauja kuomet yra reikalas ir abidvi užinteresuotos esamos padėties ir valdžios pasilikimu, nes pažvelgus į likusį pasaulį — bažnyčia geresnės padėties negali tikėtis, nes kitur, pavyzdžiui Vokietijoje ir Italijoje verčiama galutinai, kaip Petro Didžiojo laikais virsti besąlygine pasaulinės valdžios tarnaite. Tokiu budu Rusijoje jai dar geriau, nes tai daroma slapta, mirksėdami viens kitą supranta.

(GALAS)

1940—VIII—29d.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Rooseveltai pinigų nesusitaupė

WASHINGTON, D. C., lapkr. 7 d. — Mrs. E. Roosevelt pareiškė spaudos atstovams, kad ji uždirbusi daug pinigų, bet taip pat labai daug ir išleidusi. Ji pasakė, kad įžengusi į Baltuosius Namus, nei kiek nepadidino savo santaupų.

Rinkimų metu, sako, spauda rašė apie nepaprastai dideles mano įplaukas, bet ji nieko neminėjo apie išlaidas. Ponia Roosevelt uždirbtas sumas skiria šelpimo tikslams, našlaičių užlaikymui, karo nuskriaustiems ir kt. Ji pabrėžė, kad nei vienas jos šeimynos narys nepasinaudojo jos uždirbtais pinigais.

Atskrenda Argentinos delegacija

BUENOS AIRES, Argentina, lapkr. 7 d. — Pranešama, kad išskrido į Suvienytas Amerikos Valstybes argentiniečių delegacija, kuri yra pasiryžusi aptarti su vyriausybe ekonominio bendradarbiavimo reikalus. Delegacijos narių tarpe yra centralinio banko direktorius ir vyriausias finansų ministerijos patarėjas.

Kalbama, kad delegatai dės pastangas gauti 100 milijonų dolerių paskolą. Ligi šiam metui Argentina išmokėdavo visas padarytas skolas, todėl tikimasi, jog delegatams pavyks gauti naują paskolą.

Stengiasi palikti John L. Lewis

WASHINGTON, D. C., lapkr. 6 d. — John L. Lewis, CIO prezidentas, kelioms dienoms prieš rinkimus, darbininkams liepė balsuoti už Willkie. Jeigu bus išrinktas Rooseveltas, pareiškė Lewis, tai jis atsisakysiąs toliau eiti CIO pirmininko pareigas.

Dabar rinkimai pračjo ir Lewis norai neišsipildė. Amerikiečiai išrinko prezidentu Roseveltą ir Lewis turėtų atsistatydinti. Bet kai kurie darbininkų organizacijų lyderiai, kurie palaikė Lewis politiką, dabar deda pastangas, kad Lewis ir toliau pasiliktų senoj vietoj. CIO narių tarpe girdisi balsai, kurie reikalauja pašalinti Lewis.

Gal Ir Jis Bus Prezidentu

Radio stotims vakar anksti rytą tebetransliuojant rinkimų rezultatus, chicagiečiai Eileen ir Bernard Fleming, 1041 East 47th street, susilaukė vizito nuo garnio. Jiems paliko sunų.

Sužinoję, kad Rooseveltas laimėjo rinkimus, tėvai nutarė kudikiui duoti Franklin Roosevelt Hemingo vardą.

Apie Įvairius Dalykus

ŽEMYNŲ JUDĖJIMAS

Alfredo Vegenerio idėja

1910 metais vieną rudens vakarą jaunas vokiečių geologas Alfredas Vegeneris įdėmiai tyrinėjo gaublį. Jau ne pirmą kartą Vegeneris svarstė klausimą, kaip susidarė musų žemės rutuly sausuma ir jūra. Dar iš vaikystės dienų jis, kaip ir mes visi, atsiminė, kad žemės rutulys dalinasi į du pusrutuliu — Rytinį ir Vakarinį. Rytiniam pusrutuly mes randame Senąjį Pasaulį — Europą, Aziją ir Afriką, o vakarų pusrutuly — drauge su vandens didžiuliais plotais yra Naujasis Pasaulis, susidedąs iš dviejų Amerikų. Vegenerį seniai domino klausimas, kodėl žemynai susidarė butent tokie, kaip juos šiandien matome ir ar visuomet taip buvo?

Tyrinėdamas gaublį, Vegeneris atkreipė ypatingą dėmesį į savotišką Atlanto vandenyno formą, primenančią S raidę. Staiga Vegeneriui kilo galvoje įdomi mintis, ties kuria jis ilgėliau sustojo. Je gu įmanoma butų priartinti Afrikos krantus prie Brazilijos krantų ir juos sujungti, tai Pietinės Amerikos rytinis iškišulys kaip tik įeitų į Gvinėjos įlankos įdubimą. Bet tada savo mostu vakarinis Afrikos iškišulys įeitų į įdubimą tarp Šiaurinės ir Pietinės Amerikų. Senasis ir Naujasis Pasaulis susijungtų, kaip vieno kuno atskelti gabalai pagal dabartinę Atlanto vandenyno S formą.

Vegeneris skriestuvo pagalba patikrino savo galvojimo rezultatus ir pasirodė, kad sutapimas buvo labai geras. Tik detalėse atsirado nedidelių skirtumų.

Taip vieną rudens vakarą Vegeneriui kilo netikėtai mintis apie tai, kad kadaise, labai senais laikais Afrika ir Pietinė Amerika sudarė vieną nedalomą kontinentą (žemyną).

Tačiau, jei toks galvojimas yra tikras, tai tarp atskirų zonų, butent tarp Afrikos ir Amerikos dar ir šiandien turėtų buti išsilikęs panašumas augmenijos ir gyvunijos tarpe.

Amerika Afrikoje

Pirmas, kuris pastebėjo tą panašumą tarp Pietinės Amerikos ir Afrikos, buvo Dovydas Livingstonas, gyvenęs gerokai anksčiau prieš Vegenerį.

1841 metais Livingstonas iš Anglijos išvyko laivu į Pietų Ameriką. Tuo laiku panašios kelionės buvo atliekamos buriniais laivais ir todėl laivai plaukė ne tiesiai į pietus, bet darė didelį vingį tam, kad išnaudotų vėjus: laivai plaukė Brazilijos link, o iš ten su ekvatorinių vėjų pagalba plaukė į Gerosios Vilties iškišulį. Toks kelias, kad ir ilgesnis, tačiau stipriems vėjams padedant, buvo atliekamas trumpesniu laiku, negu tiesus kelias į Pietų Ameriką.

Brazilijoj Livingstonas pateko į turtingą, įvairią tropiškos gamtos karalystę. Neperžengiamos girios, nematyti paukščiai, laukiniai plėšrūs žvėrys — visa tai paliko jaunam gamtininkui neišdildomus įspudžius. Po trumpo sustojimo Rio-de-Žaneiro uoste laivas nunešė Livingstoną prie Pietinės Afrikos krantų.

Praėjo daug metų. 1852 metais Livingstonas atliko savo garsiąją kelionę per Afriką.

Pakliuvęs į Portugalų kolonijas Angolos sritį Livingstonas buvo be galo nustebintas to vaizdo, kuris atsistojo prieš jo akis: prieš jį atsidengė tipiškas tropiškų Pietų Amerikos landšaftas (vietovaizdis). Tai buvo Brazilija, ta pati Brazilija, kurią jis kadaise matė Rio-de-Žaneiro apylinkėse.

Livingstono įpudis buvo toks, tartum jis butų užmigęs prieš kokius 30 metų, o dabar vėl staiga pabudo netoli Rio-de-Žaneiro apylinkių. Čia buvo tie patys miškai, tos pačios medžių rušys, tokios pat gėlės bei žolės, pagaliau ir tokie pat paukščiai ir vabzdžiai.

Apie 3,000 kilometrų skiria Brazilijos ir Angolos krantus, o tačiau peizažas tose kontinentų dalyse yra visiškai vienodas. Livingstonas buvo pirmas mokslininkas, kurs pastebėjo tą panašumą ir iškėlė jį mokslinėj literaturoj. Tačiau Livingstonas nežinojo, kuo tą panašumą galima butų paaiškinti. Tik vėliau, jau po Livingstono mirties, minėtas vokiečių mokslininkas Vegeneris ištisa eilė faktų įrodė, kodėl toks panašumas yra.

Eilės geologų atliktų kasinėjimų parodė, kad tiek Angoloj, tiek ir Brazilijoj gyvulių bei augalų liekanos buvo visiškai tos pačios rųšies. Ką galima buvo rasti vienos Atlanto vandenyno pusės kalnynuose, tas buvo randama ir antros vandenyno pusės kalnuose. Ir atvirkščiai: ko nerasdavo Afrikos vakarų pakrašty, to negalėdavo surasti ir Amerikoje. Tarp gyvulių ir augalų abiejose Atlanto vandenyno pusėse Vegeneris rado dar ir musų laikais panašumo.

Daug panašių faktų vedė prie tos minties, kad kadaise Amerika ir Afrika sudarė vieną kontinentą, ir tik praėjus daugeliui tukstančių metų tas kontinentas subyrėjo į atskiras dalis.

"Pangejos" istorija

Ar galima bendrai įsivaizduoti sau žemynų judėjimus? Ar idėja, kilusi Vegenerio galvoje, nebus kartais tuščia pasaka, tinkanti vaikams, arba paprasta laki fantazija, nieko bendro neturinti su mokslinėmis tyrinėjimais ir tikrove?

Pasirodo, kad taip nėra. Naujausieji mokslo atradimai ne tik kad nesipriešino Vegenerio idėjai, bet atvirkščiai — ją štiprino. Remdamasis geofizikos išvadomis Vegeneris išplėtė savo hipotezę ir ėmėsi aiškinti, ar nėra kokių nors faktų, rodančių į tai, kad panašus žemynų susiskaldymo procesas vyko ir kitur. Ir pasirodė, kad davinių, leidžiančių taip manyti, yra labai daug. Ir geologai, ir botanikai, ir paleontologai davė daug tuo klausimu medžiagos, kuri rodo, kad ir tarp kitų žemės dalių yra panašumo. Taip, pavyzdžiui, Indostanas daugeliu atvejų primena Madagaskaro salą, Australijos gamta rodo, kad praeity ji buvo labai panaši į Afrikos ir Pietų Amerikos gamtas.

Ir taip, faktų buvo daug, o galimų aiškinimų tiktai du: arba visos tos pasaulio dalys buvo tarpusavy surištos sausumos tiltais, kurie ilgainiui pasinėrė į vandens gelmes, arba tos dalys, anksčiau buvusios arti viena kitos, ilgainiui, bejudėdamos, nutolo, sudarydamos atskirus kontinentus.

Iki Vegenerio hipotezės moksle vyravo pirmoji nuomonė, kuri tačiau ilgainiui nustojo savo populiarumo. Tiesa, negalima užginčyti čia to tvirtinimo, kad kai kurios žemės dalys pasinerdavo vandenin, išnykdamos visiems laikams. Tai yra neabejotina tiesa, įrodyta stipriais mokslo argumentais; tačiau lygiai tiek pat įtikinančiai yra įrodytas ir tas dalykas, kad išnykusi sausuma pasinerdavo nedidelėn gilumon, sudarydama dažniausia sėklumas, o tuo tarpu ten, kur pagal mokslininkus anksčiau buvo sausumos tiltai, jungę atskirus šių dienų žemynus, šiandien kaip tiktai yra ne seklumos, bet giliausios, sunkiai išmatuojamos vietos. Toks gilus sausumos nugrimzdimas į vandenį jau negali buti suderintas su geologijos mokslu, bet aiškiai jam prieštarauja ir todėl visiškai sutinkant su tuo faktu, kad daug sausumos per ištisą amžių eilę yra nugrimzdusi juros dugnan, sudarydama seklias juras, negalima sutikti su tuo, kad ta sausuma butų nuėjusi kelių tukstančių metrų gilumon.

Priešingai šiai teorijai Vegeneris išvystė naująjį mokslą apie šių dienų žemynų atsiradimą. Jis tvirtino, kad senaisiais geologiniais laikais visa žemės sausuma buvo vienas bendras žemynas. Tą žemyną Vegeneris pavadino "Pangea", kas graikiškai reiškia "Visa žemė". Ilgainiui Pangejoj atsirado plyšių, kurie kas kartą vis labiau didėjo. Pagaliau vieninga žemės masė suskilo atskirais gabalais, kurie, atskildami, stumė vienas kitą, kol nutolo, sudarydami šių dienų kontinentus.

Pangejos nuskilusių dalių judėjimo kryptis buvo dvejopa: iš rytų į vakarus ir nuo ašigalio į ekvatorių (pusiaują). Pirmoji kryptis susidarė dėl to, kad žemė sukasi aplink saulę, o antroji — dėl žemės išcentrinės jėgos, kuri taip pat veikia tik todėl, kad žemė sukasi. Ta išcentrinė jėga stengiasi nutolinti "plaukiančius" žemynus nuo savo ašies ir kadangi ekvatoriuje kuhai yra labiausiai nutolę nuo žemės ašies, tai ten buvo nešamos atskilusios Pangejos dalys, veikiant žemės išcentrinei jėgai.

Tokiu budu, pagal Vegenerį, žemynų judėjimas nėra koks nors pripuolamas, išimtį sudarąs atsitikimas žemės istorijoje. Vegenerio manymu, judėjimas vyko visais laikais ir tebevyksta šiandien. Ir jeigu žmonės iki šiol jo nepastebėdavo, tai tik dėl to, kad tas judėjimas yra labai lėtas.

Klajojantis ašigalis

Greit po to, kai Livingstonas nurodė į nuostabų gamtos panašumą Angoloj ir Brazilijoj, Grenlandijoj buvo padaryta naujų atradimų visiškai kito pobudžio. Ties 70° šiaurės platumos 600 metrų aukštyje nuo juros lygio buvo surastas ledynų užklotas miškas, kurs buvo aiškiai tropiškos kilmės.

Šitas atradimas sumaišė visas mokslininkų kortas. Iš kur galėjo atsirasti tropiška augmenija ašigaly, tarp didelių ledynų ir stiprių šalčių?

Greitai buvo sugalvotas ir šito keisto fakto aiškinimas bei pateisinimas. Kai kurie mokslininkai ėmė įrodinėti, kad surastas miškas yra visiškai ne Grenlandijos padaras, bet yra atnešias iš kitur. Kadangi šiaurinės Amerikos ir Sibiro upės įteka į Ledinuotąjį vandenyną tai esą jos galėjusios atnešti ir tropiškų augalų, kurie vandens srovės veikiami galėję pakluti prie Grenlandijos krantų. O kada juros dugnas ėmė kilti, tai tie augalai galėję atsidurti aukštai.

Toks aiškinimas atrodė labai viliojantis. Tačiau 1852 metais poliarinis tyrinėtojas Inglfildas surado Grenlandijoj suakmenėjusį tropiško medžio stiebą, kuris stovėjo vertikaliai — taip, kaip jis savo laiku augo. Ir tas atradimas, tas vienas tropiškų kraštų medis sudaužė ir pavertė niekais visą aukščiau paminėtą hipotezę. Greit po to Grenlandijoj buvo surasta ir daugiau pėdų augmenijos liekanų. Po to Špicbergene buvo rasta akmens anglių, o anglys kaip tiktai susidarė iš tropiškos augmenijos.

Rezultate, pasirodė, negalima paneigti tvirtinimą, kad dabartinėj Arktikoj kadaise buvo šiltas, beveik tropiškas klimatas.

Bet kokiu budu Tolimoje Šiaurėje galėjo įvykti toks didelis klimato pasikeitimas?

Atsakymas gali buti tiktai vienas: šiaurės ašigalis ne visuomet buvo ten, kur jis yra dabar — jis taip pat kilnojosi, judėjo. Tačiau tada prieš mus atsistojo kitas klausimas: kokiu gi budu ašigalis galėjo keisti savo vietą, nusileisdamas beveik iki ekvatoriaus ir vėliau vėl grįždamas į savo seną vietą? Juk tai reiškia, kad atitinkamai turėjo keistis ir žemės ašis. O tam prieštarauja visi astronomijos dėsniai.

Vegenerio teorija lengvai išeina iš tos painiavos. Neabejotinai tikra, sako ta teorija, kad žemės ašis negali tokiose plačiose ribose šokinėti ir keisti savo vietą bei padėtį. Bet to ir nereikia. Yra kitas judėjimas, kurs įstengia iššaukti klimatų atmainas. Tai — žemynų judėjimas. Kada tam tikra sritis artinasi prie ekvatoriaus, klimatas darosi šiltesnis, ir atvirkščiai, jei ji artinasi prie ašigalio, klimatas darosi šaltas.

Taip tad Vegenerio teorija išaiškino daug dalykų ir tapo viso mokslo pripažinta.

Grenlandija slenka į vakarus

Visa, kas buvo čia pasakyta, rodo Vegenerio teorijos stiprų pagrindimą ir teisingumą. Tačiau moksle sprendžiamos reikšmės turi faktai, pagrįsti stebėjimu.

Jeigu Vegeneris yra teisingas, ir žemynai, kaip jis sako, tikrai nestovi vietoje, tai turi keistis žemėje ir platumos bei ilgumos ribos. Argi to negalima buvo nustatyti su pagalba tikslių šių dienų technikos prietaisų? Deja, panašios rųšies tyrimai pradėti palyginti neseniai, prieš kokius 300—400 metų, o žemynų judėjimas vyksta labai lėtai. Kad jis butų pastebimas, reikia daugelio tukstančių metų.

Tačiau vis dėlto žemės rutuly yra viena vieta, kur galima pastebėti kad ir nežymų ilgumų ribų kitėjimą. Toks reiškinys pastebimas Grenlandijoj, kas rodo, kad ta sala nestovi vietoje, bet pamažu slenka į vakarus. Yra nustatyta, kad perijode tarp 1823 ir 1870 metų Grenlandija atsitolindavo nuo Europos kasmet per 9 metrų. Nuo 1879 metų iki 1907 metų tas greitis padidėjo iki 23 metrų per metus. O patys paskutiniai tyrimai parodė, kad dabar Grenlandija "važiuoja" į vakarus 36 metrų greičiu per metus.

Ir patsai faktas, kad Grenlandija juda, ir jos slinkimas į vakarus visiškai sutampa su Vegenerio teorija. O tai yra vienas tvirčiausių įrodymų, kad ji yra teisinga. Šiandien visame pasauly tokios rųšies tyrimai vyksta ir tik gaila, kad pasaulis neteko Vegenerio, kurs ne laiku žuvo Grenlandijoj 1931 metais, nuvykęs ten mokslo tikslais.

BUDRIKO

29 Metų Sukaktuvių

RADIO IŠPARDAVIMAS

Zenith, RCA Victor, Philco ir Kitos 1941 Metų Radios

Dabar perkant didelė nuolaida ir dovanos dykai

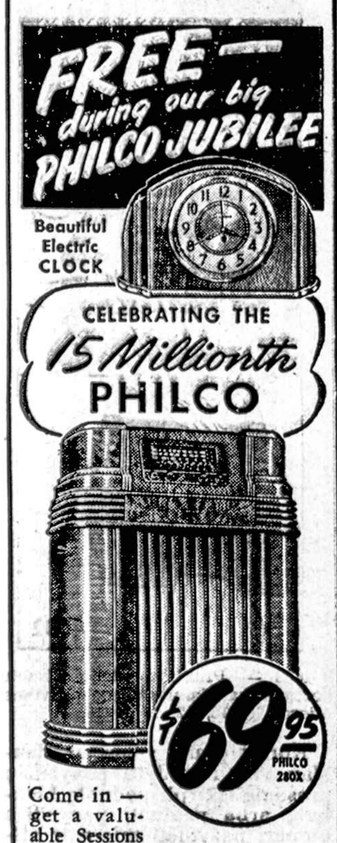

Come in — get a valuable Sessions Electric Clock FREE with this Philco Jubilee Special. 8 tubes, new Overseas Wave-Band, startling 1941 Philco inventions. Hurry—offer limited!

Jos. F. Budrik
FURNITURE HOUSE
3409-11 S. Halsted St.
Tel. YARDS 3088.

WCFL 970 k. nedėlios vakare 5:30 iki 6:30 P. M. žymus Radio Teatras — Makalai

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. VICtory 4960
Stogus, rinas, stoglangius ir sienų apmušimus.
Galsome bet ką. Atnaujiname bet ką. Darbas uztikrintas Pilnai apdraustas

Remkite Lietuvišką Žyduką
Nathan Kantei
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel Boulevard 0014

Bukit Malonųs
SAVO AKIMS
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami išekzaminuot jas moderniškiausia metoda, kurią regėjimo mokslas gali suteikti
32 METAI PATYRIMO
pririnkime akinių, kurie pašalina visą akių įtempimą
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas CANAL 0523—Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.
Treč. ir Šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom fornicius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0066

JAU IŠLEISTA KNYGUTĖ
"PILIETYBĖS PAMOKOS"
PARAŠYTA ADVOKATO
Duoda atsakymus į Klausimus dėl gavimo pilnų Amerikoniškų popierų arba pilitybę
Kaina 35c
Joseph J. Grish
4631 S. Ashland Ave.
Chicago, Illinois
Phone: YARDS 1001

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Padėti Pinigai kas Mėnesi Prieš 11 d., neš Nuošimtį Nuo 1 Dienos
Turtas virš - - - - $5,500,000.00
Atsargos fondas virš - - $400,000.00
Dabar Mokame 3½% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 m.
STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Val. 9 iki 4. Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE
Tel. VIRginia 1141

• FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rųšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

SVEIKATOS KLINIKAS
TONSILUS Išima Už $13.50
PRABUVIMAS Ligoninėje $50.00
RAUDONGYSLIŲ Išėmimas ir Ligon. $25.00
REUMATIZMAS Greita Pagelba $2.00
GYDO VISAS LIGAS
Ekzaminacija ir vaistai $1.00
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 S. Kedzie Ave. Chicago

Spausdinam
PLAKATUS, BILIETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS
NAUJIENOS
1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskit vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

NAUJIENOS

NAUJIENOS pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj.

NAUJIENOS turi savo korespondentus visuose Amerikos miestuose ir kituose pasaulio kraštuose.

NAUJIENOS paduoda vėliausias pasaulines žinias.

NAUJIENOSE rasite necenzuruotų žinių iš Lietuvos.

NAUJIENŲ prenumerata Amerikoj (be Chicagos) kainuoja $5.00, Chicagoj ir Europoje —$8.00.

NAUJIENOMS—pinigus siųskite šiuo antrašu:

"NAUJIENOS"
1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

Detroito Lietuvių Žinios

CHICAGOS "PIRMYN" CHORO BELAUKIANT

Lapkričio 10 d. turėsime progos pamatyti "Kai gėlės žydėjo". Tai išgarsėjusi ir nepaprastai graži operetė. Ją suvaidins ir sudainuos labiausiai pasižymėjęs Amerikos lietuvių choras. Tasai choras aplankė Lietuvą ir ten turėjo didžiausį pasisekimą. Pereitą sezoną jis pirmiausia savo kolonijoje (Chicagoje) pastatė scenoje "Kai gėlės žydėjo". Pastatė tiek įspudingai, tiek gražiai, jog žmonės negalėjo ir atsigerėti.

Choras buvo pakviestas ir į Clevelandą. Ten pasisekimas irgi buvo nepaprastas.

Šį sekmadienį ir mes turėsime progos "Kai gėlės žydėjo" pamatyti. Musų Dailės choro kviečiamas atvyks Pirmyn ir pastatys scenoje operetę. Operetė bus pastatyta Finų svetainėje, 5969 — 14th St. 3:30 val. po pietų.

Keli detroitiečiai spalių 27 d. buvo nuvažiavę į Chicago pamatyti "Kai gėlės žydėjo" operetės, kurią Pirmyn choras antru kartu statė scenoje. Jie tiesiog liko sužavėti. Sako, kad pirmą kartą savo gyvenime jie matę lietuvių scenoje taip šauniai pastatant operetę.

—o—

Lapkričio 9 d. iš stoties WMBC bus transliuojama Dailės choro programa. Transliavimas prasidės 4:30 val. po pietų. Dainuos svečiai iš Chicagos, kurie kitą dieną dalyvaus operetėje "Kai gėlės žydėjo".

—o—

Dailės choro pastangas atsikviesti svečius iš Chicagos širdingai remia vietos biznieriai ir profesionalai. Reikia ypačiai didelis kreditas atiduoti p-iai M. Kemešienei, kuri labai daug darbuojasi, kad Dailės choro pastangos butų sėkmingos.

—Rep.

Pirmyn Choras — "Kai Gėlės Žydėjo" Detroite Sekmadienį

Detroitiečiai jau nekantriai kurį laiką laukia "Pirmyn" choro atvykimą. Jau tiek daug girdėję ir skaitę apie operetę "Blossom Time" — "Kai Gėlės Žydėjo", visa Detroito lietuvių kolonija rengiasi chorą pasitikti.

Po dviejų pasisekimų Chicagoje ir labai vykusio perstatymo Clevelande, "Pirmyn" choras suvaidins garsią Sigmundo Romberg operetę Detroite šį sekmadienį, lapkričio 10 d., Finnish svetainėj, 5959 15th Street, prie McGraw. Durys atsidarys 2 v. p. p., o vaidinimas prasidės lygiai 3:30 p. p.

AL. BRAZIS,
Franz Schoberio rolėj

"Kai Gėlės Žydėjo" vaidinime labai svarbią, Franz Schoberio, geriausio Schuberto draugo, rolę užima Al. Brazis, jau detroitiečiams gerai žinomas dainininkas. Kitas svarbias roles išpildys G. Giedraitienė, A. Casper, O. Skeveriutė ir eilė kitų gerų artistų bei dainininkų.

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinių reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbiasi Naujienose.

Nori Pasimatyti Su Giminėmis Detroite

Su "Pirmyn" Choru, lapkričio 9 d., vykstu į Detroitą, Mich. ir ten vaidinsiu vaidmenyj: "Kai Gėlės Žydėjo". Aš norėčiau pasimatyti su savo giminaite: Kazimiera Butkus (Miller), jos vaikais: Stella, Emilia ir Stanley.

Mano dėdė Juozas mirė 1927, Muskegon, Mich. Aš esmi kilusi iš Šiaulių — Juzefos Jurevičienės duktė. Paminėti giminės, arba kas kitas apie juos žiną, prašomi man pranešti pirm lošimo arba po. Už tai širdingai busiu dėkinga.

Ona Dovgin-Jurevičaitė.

Paskyrė Naują Ill. Commerce Commission Viršininką

Gubernatorius John Stelle, kuris netrukus užbaigs savo terminą ir perduos gubernaturą republikonui Dwight H. Green, paskyrė Roy D. Keehn Illinois Commerce Commission viršininku. Ta komisija prižiuri viešo aptarnavimo įmones, kaip elektros, gaso ir telefonų bendroves.

Keehn neseniai pasitraukė iš Illinois nacionalės gvardijos viršininko vietos.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Visus Gerus Draugus ir Pažįstamus
Kviečiame į
GRAND OPENING PARĘ
Šeštadienį ir Sekmadienį, Lapkr. 9 ir 10 d. d.
Linksmos Muzikos ir Skanių Užkandžių dykai
CANOPY CLUB
1630 Milwaukee Avenue
ALFRED DEMBAUSKAS, Savininkas

Lietuvių Misijos Drauguomenė Atidaro Maldyklą

Tikslas "Skelbti Evangeliją Kiekvienam Sutvėrimui ir Kiekvienoj Vietoj"

Lietuvių Misijos Drauguomenė atidaro maldyklą po No. 1700 S. Halsted St. Atidarymo šventė įvyks Sekmadienį, Lapkričio 10 dieną, 3 val. po pietų. Šioje maldykloje bus laikomos pamaldos ir paskaitos sekančiomis dienomis ir vakarais: **Sekmadieniais** 3 val. po pietų ir 7:30 vak.

Antradieniais ir **Ketvirtadieniais** 7:30 vakare.

Registruota Lietuvoj

Lietuvių Misijos Drauguomenė yra registruota Lietuvos Švietimo Ministerijoj, kaipo Interdenominacionalinė ir Labdaringa Organizacija. Jos darbas eina pirmyn su dideliu pasisekimu Europoje ir Pietinėje ir Šiaurinėje Amerikoje. Jos tikslas yra skelbti evangeliją Kristaus po visą pasaulį, kiekvienam sutvėrimui ir kiekvienoj vietoj.

Lietuvių Misijos Drauguomenė nuomoja sales susirinkimams, teigia naujas maldyklas ir duoda visuomenei Dievo žodį per Radio.

(Sp.)

TARP MUSŲ BIZNIERIŲ

DEMBAUSKAI ATIDARO NAUJĄ VIETĄ RYTOJ

Šeštadienį ir sekmadienį, rytoj ir poryt, įvyksta Grand Opening parė adresu 1630 Milwaukee Ave. Bus muzika, šokiams ir skanių užkandžių veltui. Naujos vietos savininkas yra Alfredas Dembauskas, kuris su motina, Stella, per daug metų užlaikė užeigą adresu 1810 Evergreen Avenue, po vardu "Rutų Darželis".

Kaip motina, taip ir sunus Al yra gerai žinomi northsidiečiams kaipo gero budo ir draugiški žmonės. Visa šeima priklauso prie Chicagos Lietuvių Draugijos.

Nuo savęs linkiu gero pasisekimo naujame biznyje, taipgi patariu visiems geriems draugams atsilankyti į Canopy Club smagiai laiką praleisti. Tėmykit jų skelbimą "Naujienose".

J. A-lla.

1937 METŲ GRAŽUOLĖ ŠVĘS SUKAKTUVES IR BIZNIO ATIDARYMĄ

Paul ir Sophie Jesunai (ji buvo Ambrozaitė, 1937 metais išrinkta "Miss Lithuania") rytoj švęs dviejų metų vedybų sukaktuves atidarydami Silver Dollar Inn užeigą Ciceroj, 5141 W. Cermak Rd. Iškilmės tęsis net dvi dienas, šeštadienį ir sekmadienį. Visi draugai ir pažįstami kviečiami atsilankyti ir palinkėti jaunai porelei geros kloties biznyje.

Tikimasi, kad daug svečių atsilankys iš Roselando ir iš Marquette Park. Mat, Sophie tėveliai Roselande užlaiko kepyklą, o Paul yra Marquette Parke gimęs. Visi geri naujieniečiai.

BRM

Patogumas Midwest Maisto Krautuvių

Šeimininkės visados užimtos, nuo ankstyvo ryto iki vėlybos nakties, nes jų darbas namuose niekad nepasibaigia. Todėl jos mielai priima patarimus kuriais vadovaudamosi gali sutaupyti to brangaus laiko.

Kadangi viena iš svarbiausių jų užduočių yra maisto prirengimas, visos šeimininkės mėgsta prekiauti krautuvėse, kurios yra arti namų, kurios turi didelį pasirinkimą įvairiausių prekių ir kurios duoda gerą ir atsakomingą patarnavimą.

Tokios šeimininkės turėtų prekiauti Midwest krautuvėse, kurių Chicagoj ir apylinkėj randasi virš 500.

Kiekviena krautuvė turi pilną pasirinkimą įvairių maisto produktų, groserių. Kiekviena krautuvė operuojama jos savininko. O tie savininkai visi yra patyrę ir moka kaip geriaus visuomenei patarnauti.

Kita svarbi priežastis, kodėl šeimininkės turėtų prekiauti Midwest krautuvėse, tai taupumas kurį jos suteikia. Šios krautuvės priguli prie didžiulės kooperatyvės organizacijos, kuri užlaiko milžinišką sandėlį. Kadangi kooperatyvė turi tiek daug narių, jai reikalinga milžiniškas kiekis produktų. Todėl perka tiesiai iš išdirbėjų, gaudami pigiau ir tuomi galėdami pigiau parduoti.

Ir šią savaitę Midwest krautuvėse eina didelis maisto išpardavimas. Tėmykite jų skelbimą "Naujienose".

(Sk.)

Stepono Narkio Draugams

Dar sykį primenu savo draugams ir pažįstamiems, kad užsižymėtumėte mano namų telefono numerį **Virginia 1279**, ir pašauktumėte kai reikia patarnavimo "Naujienų" reikalais.

Stepcnas Narkis,
4353 So. Talman Ave.,
Chicago, Ill.

Siulykit Geresnius Valgius
PIRKIT GERESNĮ MAISTĄ
PIRKIT IŠ "MIDWEST STORES" KUR VISADOS GAUNAT GERIAUSĮ UŽ MAŽIAU PINIGŲ

ĮŠPARDAVIMAS—PENKT. IR ŠEŠT., LAPKR. 8 IR 9

"CERESOTA" GRYNA NEBALTINTA MILTAI	5 sv. maiš. 22c	24½ sv. maiš.	75c
"MIDWEST" GARUODINTAS PIENAS aukš. ken.		4 už	24¢
DIDELI MINKŠTI ŽIRNIAI "GREEN GIANT"	17 unc. ken.	2 už	25¢
SKANUS ŠVIEŽI KORNAI ANT VARPU NIBLET EARS 12 didelių varpų kene			29¢
"FUJI" BEAN SPROUTS	No. 2 ken.	2 už	17c
"FUJI" BEAD MOLASSES	5 unc. but.	2 už	25c
"FUJI" CHOP SUEY SOUSAS	3 unc. but.	2 už	19c
"CHEF-BOY-AR-DEE" SPAGHETTI IR MEAT BALLS		2 ken.	25¢
VIRTA SPAGHETTI	20 unc. ken.	2 už	19¢
RUDU LEIBELIU SALADA Juoda Arbata	10c pak. 9c	¼ sv. pak.	19¢
"SUNSWEET" DIDELI SLYVAI		sv. pak.	10¢
"RED CROSS" Spaghettai ar Makaronai	did. pak.	2 už	17c
"HERSHEY" Dideli Čokolado Šmotai		2 už	25c
PIUKI NAUJO DERLIAUS FLORIDA ORANDŽIAI	288 mieros	tuz.	10¢
TEXAS BESĖKLĖS GRAPEFRUIT	96 mieros	10 už	23c
MINNESOTA GELTONOS SVOGUNOS		5 sv.	9c
U. S. 1 VIRIMUI OBUOLIAI		5 sv.	17c
"DAVIES SKANUS MINKŠTAS VIRTAS KUMPIS		½ sv.	27¢
OCTAGON PRAUSIMOSI MUILAS		4 už	19¢
PALMOLIVE MUILAS		3 už	17¢
"OLD ENGLISH RED OIL Rakandų Polišas	8 unc. but.		10¢
"Gold Dust"	3 maž. 13c	did. pak.	15¢
"American Family" trupin.		2 did. pak.	37¢
"American Family" Muilas		10 did. šm.	45¢

MES PRIIMAM ORANDŽINES IR MĖLYNAS STAMPAS
$100 DYKAI Kas Savaitę. Taupykite Musų Kuponus

PIRK NUO MIDWEST NES PIGIAU
MIDWEST STORES
500 Nepriklausomų Krautuvių Jusų Apielinkej

PIRMĄ KARTĄ AMERIKOJE
Pradedant Šeštad., Lapkr. 9 d.
Bus rodoma pirma filma atgabenta Chicagon po 11 mėnesių!
"THE GREAT BEGINNING"
Galinga dramatizacija naujų žmonybės įvertinimų ir doros taisyklių. EKSTRA! Vėliausios rusų žinių filmos.
STUDIO Van Buren St. prie Michigan Ave.
(Buvusis "Sonotone") 35¢ iki 2 p. p.
ŠEŠT. ir SEKM. (su taksais)

DOCTOR'S AMAZING LIQUID
GREAT SUCCESS FOR
SKIN TROUBLES
(externally caused)

PRAISED FROM COAST TO COAST!

No matter what you've tried without success for unsightly surface pimples, blemishes and similar skin irritations, here's an amazingly successful doctor's formula—powerfully soothing *Liquid* Zemo—which quickly relieves itching soreness and starts right in to help nature promote FAST healing. 30 years continuous success! Let Zemo's 10 different marvelously effective ingredients help YOUR skin. Also ointment form. Severe cases may need Extra Strength Zemo.

MADOS

4602 — Praktiški trijų šmotų kostiumukai jaunoms moksleivėms. Mieros: 8, 10, 12, 14 ir 16.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. ______
Mieros ______ per krutinę
______ (Vardas ir pavardė)
______ (Adresas)
______ (Miestas ir valstija)

JACK SWIFT

Lapkričio 17-tą Keistučio Klubui 29-ti Metai

Rengia Iškilmingą Vakarą; Kitos Kliubo Žinios.

Lapkričio 3 d., Hollywood svetainėje įvyko L. K. P. Kliubo mėn. susirinkimas. Kadangi oras buvo labai gražus, tai susirinkime dalyvavo mažai žmonių. Pirm. F. Jakavičia atidarydamas susirinkimą, pareiškė, kad be reikalo nevesti diskusijų, nes svetainės savininkai praneša, kad bus parengimas. Helen Chapas perskaitė protokolą ir laiškus, J. Stulgaitis, pagelbėjo prie tvarkos vedimo.

Finansų "ministeris" Dr. Zubas, su pagelbininkais J. Skeberdyte, M. Viršikiene ir ižd. N. Klimas dirbo nuo 11 ryto iki 5 val. vak. Dr. Strikolis patikrino 2 narių sveikatos stovį ir arba tapo priimti į kliubą.

L. K. P. Kliubo Raportai.

Valdyba pranešė, kad per spalių mėnesį mirė 3 Keistučio nariai. Pirmininkas F. Jakavičia paprašė visų sustoti ir išreikšti jiems pagarbą. Finansų rašt. Dr. Zubas pranešė, kad šiuo kartu ligonių skaičius sumažėjo per pusę. Ižd. N. Klimas gi pranešė, kad su finansais yra viskas tvarkoj. Apšvietos "ministeris" M. Kasparaits raportavo, kad knygas, orui atvėsus pradėjo daugiau skaityti. J. Shalteman skundėsi, kad vajus gerų pasėkų neduoda. N. Klimas raportavo, kad Choras nariais paaugo.

L. K. P. Kliubo Perstatymas ir Koncertas.

17 d. lapkričio, Sokol svetainėje, 2343 S. Kedzie avenue, bus Keistutiečių 29 metų sukakties paminėjimas. Bus suvaidinta 3-jų aktų komedija, "Mirta Činčibiraitė", ir dainuos Keistučio Kliubo Choras. Visą programą išpildys Keistučio Kliubo Choras, po vadovybe P. Sarpaliaus. Pradžia 4 val. popietų. Ne tik narius, bet ir visą Chicagos lietuvių publiką kviečiam parengime dalyvauti.

Po susirinkimo, Hollywood svetainės savininkė, Mrs. Radauskienė, pagamino užkandžių ir gėrimų visiems keistutiečiams. Visi dalyviai turėjo "good time".

—*J. D. Bendokaitis.*

Sekmadienį Šokiai Pabėgėliams iš Lietuvos Šelpti

Ištieskime Pagalbos Ranką Viengenčiams, Kurie Neteko Giminių, Pastogės, Tėvynės

Gražiame Evergreen Country Club, prie 90-tos gat. ir Western Ave., sekmadienio vakare, įvyks pirmas šio sezono parengimas Moterų Klubo, labai gražiam tikslui — gelbėjimui pabėgėlių iš Lietuvos.

Nėra didesnės tragedijos žmonių gyvenime kaip tokie įvykiai, kurie verčia žmones apleisti savo tėvynę.

"Man's inhumanity to man —made countless thousands weep"...

Privalom Jiems Pagelbėti.

Musų visų yra aukšta privilegija gyvenant laisvoje šalyje ištiesti ranką savo viengenčiams, kurie netekę turto, giminių ir tėvynės, ne iš savo kaltės, šiandien atsidurė pabastų vietoje, varge be aiškios ateities.

Įeikime į jų padėjimą pilnai..

Sunku butų nurimti savo širdyje, jaučiant apsileidimą teikti jiems skubią ir nuoširdžią pagelbą.

Juos Sušelpsim, Savęs Nenuskriausim

Tokią pagelbą savęs nenuskriaudžiant, galime teikti remdami pramogas, rengiamas tam kilniam tikslui. Už tai Evergreen Country Club, lapkričio 10 d. turėtų užsipildyti lietuviais užjaučiančiais savo viengenčių baisią padėtį, 75c nupirkimui bileto, nei vieno musų nenubankrutys, bet nuoširdžiai remdami C. L. M. klubo puikų užsimojimą, galime sukelti gražios paramos Lietuvai gelbėti.

Tad, nuoširdžiausiai prašom rezervuoti lapkr. 10 d. 7 val. vak. ir padaryti "rendezvous" su Chicagos Lietuvių Moterų Klubu. Ten sutiksit daug puikių svečių, draugų ir pažistamų ir maloniai vakarą praleisit. Vieta labai patogi privažiuoti, net ir gatvekariais. Tad iki pasimatymo *lietuvių vakare*, Evergreen Country Klube. sekmadienio vak., lapkričio 10 d. 1940.

—*P. K.*

A. ✚ A.

DR. KAZIMIERAS K. KLIAUGA
gyveno 6727 S. Artesian Ave.
tel. Republic 0387

Persiskyrė su šiuo pasauliu lapkričio 6 d., 11:50 val. nakti, 1940 m., gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Biržų parap. Amerikoj išgyveno 40 metų.

Paliko dideliame nuliudime moterį Kazimierą, po tėvais Brazauskaitę, 2 dukteris, Gloriją ir Virginiją ir sunų Kasimir Jr., pusseserę Mrs. Kleveskis Kenosha, Wis., ir daug kitų giminių ir pažįstamų.

Priklausė prie Dariaus-Girėno American Legion Post 271.

Kunas pašarvotas koplyčioj, 6812 S. Western Ave. Laidotuvės įvyks pirmadienį, lapkr. 11 d., 8:30 val. ryto iš kopl. į Gimimo Pan. Šv. parap. bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Dr. Kazimiero K. Kliaugos giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą

Nuliudę liekame,
Moteris, Dukterys, Sunus, Pusseserė ir Giminės.

Laid. Direkt. J. Eudeikis, Tel. YARDS 1741.

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams

GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

A. ✚ A.

JONAS JANUŠAITIS
gyveno 221 W. 63 St.

Persiskyrė su šiuo pasauliu lapkričio 7 d., 9:00 val. vakaro, 1940 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Lietuvoje, Naumiesčio apskr., Lukšių parap., Klevynių kaime. Amerikoj išgyveno 37 metus.

Paliko dideliame nuliudime moterį Oną, po tėvais Ščiukauskaitę, 3 sunus, Joną, Juozą ir Vladislovą; 2 marčias: 3 dukteris, Eleną Fennessy, Stellą Ingels ir Sadie; 2 žentus, brolio dukterį Agnes Jankauskienę ir šeimą ir daug kitų giminių.

Priklausė prie SLA Burnside kuopos ir Šv. Izidoriaus Artojo Dr-jos (So. Chicagoj).

Kunas pašarvotas Lachavičiaus koplyčioj, 44 E. 108th St., Roselande. Laidotuvės įvyks pirmad., lapkričio 11 d. 8:30 v. ryto iš kopl. į Visų Šventų parap. bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Jono Janušaičio giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudę lieka: **Moteris, Sunus, Dukterys, Marčios, Žentai ir Giminės.**

Laid. Direkt. Lachawicz ir Sunus, Tel. Canal 2515 arba PULLman 1270.

Diena Iš Dienos

JUOZAS POŠKA

Chicagoj vakar vaikščiojo įvairus gandai, kad trečiadienį į Ameriką atvyko Antanas Smetona. Buvo kalbama, kad jis atvyko tuo pačiu laivu kaip ir lenkų pianistas-diplomatas Ignacas Paderewskis. Įtarimą padidino ir tai, kad konsulas Daužvardis paskutinęs kelias dienas praleido New Yorke. Bet konsulatas telefonu pareiškė, kad, bent kiek jie žino, Mr. Smetona tebėra Europoj.

☼ ☼ ☼

Aną dieną mes šioj vietoj pasakėme ką manome apie tuos menininkus, kurie už skatiką bėga tarnauti komunaciams. Matyt, kad pataikėm į opią vietą. Gavome kelis laiškus iš skaitytojų, kurie sako, kad reikia tokiems košelieniniams artistams dar aštriau užvežt.

☼ ☼ ☼

Prieš antradienio rinkimus beveik visi lietuviškieji Chicagos laikraščiai buvo indorsavę tą ar kitą kandidatą, jei ne visą partiją. Pasirodo, kad laimėjo visi tie už kuriuos "Naujienos" buvo pasisakiusios. Kitų laikraščių kandidatai buvo apsnigti.

☼ ☼ ☼

"Tribune" aną dieną parašė, kad komunistai neturėtų sielotis dėl imigracijos autoritetų nutarimo deportuoti komunistų vice-stalino Browderio žmoną į gimtinę Rusiją. Sako, jie vis dejuoja kaip čia prastai, o ten rojus, tai tegu džiaugiasi, kad dabar užsibaigs kankynė ir galės pasidžiaugti raudonosios Rusijos gėrybėmis. Mažu ir lietuviškieji vice-stalinjukai nuo Halsted džiaugtųsi, jei gautų progą ten nusikraustyt.

☼ ☼ ☼

Niekam nebuvo dyvai, kad komunacių laikraščiams nepatiko lietuvių delegacijos lankymasis pas prezidentą Rooseveltą. Bet keista visgi matyti, kad ir toks "Margutis" ve ką apie tai rašo:

"Žinoma, nedidelė garbė tokiam aukštam vyrui kaip Viktoras Šolis, kuris tai delegacijai padarė 'deitą'. Jis netokios delegacijos tikėjosi..."

Tiems lietuviams, kurie tiki į konstruktyvį darbą ir nori jį nuoširdžiai dirbti, ta delegacija atrodė užtektinai tinkama.

Ji atstovavo visas ką nors lietuviškam darbe reiškiančias sroves, kas ir yra svarbu.

☼ ☼ ☼

Kalbant apie šolį, malonu patirti, kad Edward Uzemack (Uzemeckis), jaunas Chicago Daily Times reporteris šiomis dienomis pakeltas to dienraščio politinio redaktoriaus padėjėju. Tai beveik tas pats kelias, kuriuo šolis keliavo ir iškilo. Iš visų lietuvių dalyvaujančių politikoje, šolis šiandien stovi aukščiausiai, nors amžiumi yra gal jauniausias.

☼ ☼ ☼

Tie jauni lietuviai, jei tik paima gerą kelią tai nueina toli. Ana, šiomis dienomis New Process Baking Co. kurią veda du jauni broliai, Lawrence ir Edwardas Kučinskai dar palipo pora rungų aukštyn kada persikėlė į naują nuosavą DIDELĮ namą. Tokį didelį, kad atrodo kaip didžiulis fabrikas. Tai vertė daryti augantis biznis. Jų "Green Mill" duona parsiduoda visoj Chicagoje (bene šimtas trokų išvežioja).

☼ ☼ ☼

Musų biznieriai didžiumoj yra patenkinti, kad Rooseveltas pasilikę kitiems keturiems metams. Šako biznis tikrai pagerės. Jei buvo kėlį nepasitenkinę, tai jau tik tarp tų kurie priklauso taip vadinamam "stambiam bizniui", toki kurie galvoja apie daug didesnius pelnus negu tuos kurių tikisi eiliniai smulkesnio kalibro prekybininkai.

☼ ☼ ☼

Šiuos žodžius rašant atėjo žinia, kad Dr. Kazys Kliauga numirė. Tai liudna žinia. Velionis buvo mums gerai pažįstamas kaip pavyzdingas ir nuoširdus lietuvis, ir retai užtinkamo auksinio budo žmogus. Jo netikėta mirtis palieka didelę spragą šio miesto kulturiniam lietuvių gyvenime.

APSIVEDĖ W. VASILIAUSKAS IR L. MARKEVIČIUTĖ

Bridgeportiečių, Prano ir Onos Vasiliauskų sunus Walteris, šeštadienį, lapkričio-November 9 d., apsives su Miss Lillian Markevičiute, Karl Markevičių duktere iš Chicago Heights, Ill.

Jungtuvės įvyks Šv. Kazimiero bažnyčioje, 14th ir Portland Street, Chicago Heights, trečią valandą p.p. Vėliau, 6 val. vakaro, jaunavedžiams bus iškelta puota Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted Street, Chicago, Ill., Bridgeporte.

P. ir O. Vasiliauskai gyvena savuose namuose, 3343 South Wallace. Jie augina tris sunus. Jaunuolis Walteris yra vyriausias, turi pastovų gerą darbą, todėl jam gera proga apsivesti ir savarankiai pradėti gyventi.

Linkiu gero pasisekimo.

— J. A. S.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms
(Chicagoj)

John Kaleta, 27, su Florence Zaluga, 22

Steven Jurša, 30, su Bernice Prengel, 23

Joseph Gauryll, 56, su Helena Zaucha, 52

Frank Zimant, 24, su Josephine Andrijauskas, 21

James Eliašek, 20, su Blanche Kastus, 17

John Zelis, 23, su Betty O'Connell, 18

Alexander Shalbetter, 35, su Anna Rumzis, 34

Paul Rahm, 24, su Estelle Rachunas, 23

John Levickis, 29, su Emilia Barauskas, 19

John Jakes, 21, su Tillie Ulsmid, 30

Reikalauja Perskyrų

Lena Smardack nuo Bruno Smardack

Natalia Karp nuo James Karp.

Gimimai Chicagoj

BALIS, Edward S., 10334 S. Michigan avenue, gimė spalių 22, tėvai: William ir Agnes.

YUSKUS, Judith, 11 East 112 Place, gimė spalių 12, tėvai: Peter ir Josephine.

AR JIEŠKAI DARBO?

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TEMYK SKILTIS
"REIKIA DARBININKU"

Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužino tiktai per
NAUJIENAS

1739 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

Garsinkitės "N-nose"

Ir Panevėžiškiai Ir Žemaičiai Buvo Jų Svečiais

Pas gruzdiečius susirinko ir musų pusbroliai latviai

Praeitą šeštadienį p. Rudauskų svetainėj įvyko Žagariečių Kliubo šokių ir pasilinksminimo vakarėlis. Svečių buvo pilna salė ir prie jaunuolio Barčiaus orkestro smagiai šoko ne tik jaunieji, bet ir augusios baltaplaukės moterys ir vyrai. Varė suktinį linksmai smagiai.

Buvo biznierių

Prie baro vaišinos ir geri žagariečių biznieriai, kaip tai brightonparkietis Miller, ciceretis Balčiunas, roselandietis Ambrozas ir kiti. Apatinėj svetainėj žagarietės moterys buvo prisivirusios skanių lašinuočių, visokių keptų žuvių ir kitokių užkandžių. Už bufeto buvo kelios vazos puikių gėlių, kurias brightonparkietė p-ia Balčiunienė iš savo gėlyno priskynus atsiuntė žagariečiams.

Gavo dovanas už kostiumus

Rengėjai P. Arlauskas ir A. Janavičia už gražiausius kostiumus dovanas dalino. Pirmą dovaną gavo plačiai žinoma sena biznierė brightonparkietė Agnes Shiulmistrienė, kuri vaizdavo "Rudenį"; antrą dovaną laimėjo p. Dantienė, tipiška Europos "aristokratė". Kitos dovanos teko "lietuvaites" vaizduojančioms cicerietei p. Keturakienei ir O. Klevinskienei. Kaimiečio tipą vaizdavo A. Buivydis.

Taip pat gavo gerų dovanų ir kiti, kurie maršavo laike dovanų dalinimo. Matyti, žagariečių komitetas buvo daug dovanų pripirkęs ir daugumas jų gavo veltui arba už vieną dešimtuką gavo tokių daiktų, kurie verti keliolika dolerių.

Susirinko Visi Kaimynai.

Nors patys žagariečiai net ngi atsilankyti į savo vakarėlius, bet ir jų kaimynai joniškiečiai, gruzdiečiai taipgi skaitlingai dalyvavo šiame vakarėlyje.

Negalima praleisti nepaminėjus ir žemaičių ir panevėžiškių, prie to ir pusbrolių latvių, kurie sykiu, geroj nuotaikoj praleido laiką.

Na, tai dabar lauksime kada kitą pramogą žagariečių klubas surengs ir vėl sukvies ne tik savo parapijonus, bet ir savo apylinkės kaimynus. **Gruzdietis**

Chicagos Draugijų, Kliubų Valdybos 1940 Metams

LIETUVIŲ KEISTUČIO PAŠALP. KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: Frank Jakavičia—Pirmininkas, 2857 So. Emerald Ave.; J. Stul—Vice-pirm., 2453 W. 45th Place; Helen Chapas—Prot. rašt., 4403 So. Albany Ave.; F. A. Zubas—Fin. rašt., 4301 Archer Ave.; J. Skeberdytė—Kontr. rašt., 3215 W. 64th Pl.; N. Viršilienė — Iždo glob., 3435 So. Wallace St.; Nick Klimas—Kasierius, 4516 So. California Ave.; Dr. M. Strikolis —kvotėjas, 4645 S. Ashland Ave.

L. ŽAGARIEČIŲ KLIUBO VALDYBA 1940 METAMS: P. Arlauskas—Pirm., 2109 N. Cleveland ave.; A. Niprikas—Pirm. Pagelb., 1303 S. Pulaski Rd.; J. Keturakis —Nut. raštininkas, 1525 S. 51st ave., Cicero, Ill.; Anna Kondrotas—Fin. Rašt., 113 W. Germania place; E. Ramašauskienė—Kontrolės rašt., 1218 S. Independence blvd.; St. Niprikas— Kasierius, 3235 So. Halsted st.; Kasos Globėjai: A. Mieraviče, 2539 W. 46th pl., ir F. Povilaitis, 10051 S. La Salle st.; J. Balakas—Korespond., 1414 S. 49th Ct., Cicero, Ill.; K. Balčiunas—Maršalka, 3521 West 38th pl. Susirinkimai laikomi vieną kartą į mėnesį, kas ketvirtą sekmadienį pirmą valandą popiet, Hollywood svet., 2417 West 43rd st., Chicago, Ill.

LIETUVIŠKOS TEATRALIŠKOS DRAUGYSTĖS RUTA No. 1 VALDYBA 1940 METAMS: Pirm. — Frank Aušra, 3949 So. Artesian Ave.; Pirm. pagelb.—Antanas Mitrauskas, 2109 So. Michigan Ave.; Thomas Aušra—Nut. rašt., 3949 So. Artesian Ave.; Fin. rašt. — Anna Allen, 3429 S. Union Ave.; Josephine Yushkenas, 2547 West 45th St.; Justinas Yuskenas — Kasierius, 2547 W. 45th St.; Tadas Silickis—Kas. glob.: Margaret Karis, Kas. glob. Stenlis Žukauskas; Durų maršalka—J. Allen; F. Zukauskas—Ligonių apiekunas. Draugystės veikimo komitetai: Dan. J. Smith ir Frank Opulskis. Teisėjas Joseph Bartkus. Teisėjo rašt.—Stanley Wernis; Dan J. Smith—korespond., 2449 Fullerton Ave. Susirinkimai laikomi kas antrą seredą kiekvieno mėnesio Hollywood svet., 2417 W. 43 St.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLIUBO VALDYBA 1940 METAMS: Pirmininkas —M. Grakauskas, 3939 N. Christiana Ave., tel. Juniper 5936; Vice-pirmininkas — Mike Čepulevičius, 3327 Le Moyne St.; Protokolų sekr. — Anton Lungevicz, 1814 Wabansia Ave., tel. Humboldt 2285; Finansų sekr.—Stanley Buneckis, 3247 Beach Ave.; Kasierius—John Kuprevičius, 3446 W. Pierce Ave.; Maršalka— Anton Kuprevičius, 3448 Le Moyne St.

MORNING STAR KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: Pirm.—Antanas Shimkus, 2851 Lyndale Ave., Vice-pirm. — Jonas Petrauskas, 3244 So. Morgan St.; Užrašų rašt. —Mike Chepul, 3327 Le Moyne St., tel. Spaulding 7903; Fin. rašt. —Bruno Rogers, 2345 N. Kedzie Blvd., tel. Spaulding 3180; Fin. rašt.—Stasys Beneckis, 3247 W. Beach Ave., tel. Belmont 5923; Kas. glob.—Antanas Lungewicz, 1814 Wabansia Ave., tel. Humboldt 2285; Iždo.—Louis Striupas, 3636 W. North Ave., tel. Spaulding 0745; Maršalka—Antanas Budvitis, 1825 W. Wabansia Ave. Susirinkimai įvyksta kas naujo mėnesio pirmą ketvirtadienį, 3800 West Armitage Ave.

BROLIŲ IR SESERŲ LIETUVIŲ DRAUGYSTĖS SUSIVIENIJIMAS VALDYBA 1940 METAMS: Pirm. —Geo. Jakubauskas, 3541 South Halsted St.; Vice-pirm.—Ant. Zalagėnas, 7132 So. Racine Ave.; Nut. rašt. —Walter Pankauskas, 549 West 18th St.; Kasierius — Mikas Bankevičius, 628 W. 18th St.; Fin. rašt.—Peter Viršila, 3435 So. Wallace St.; Kontr. rašt. — Jonas Statkus, 1715 So. Newberry Ave.; Kasos glob. —Juozas Kikas, 644 W. 18th St., ir Ona Jucevičienė, 1960 Canalport Ave. Durų sargas—Juozas Gereltauskas, 3132 So. Emerald Ave.

CLASSIFIED ADS.

SITUATION WANTED
Ieško Darbo

PAIEŠKAU DARBO. Esu patyręs penteris ir dekoratorius. Darbą atlieku gerai ir pigiai. J. Augaitis, 1608 So. 50th Ave., Tel. CICERO 2633.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

MERGINA ABELNAM NAMŲ darbui. Nuosavas kambarys, nereik virti ar skalbti. $7—$9. ROCkwell 1684.

DIRBTUVĖSE PATYRĘ SIUVIMO mašinų operatorės, merginos tarpe 20 ir 30 metų. Dirbti naktimis, 40c valandai. Midway Chemical Co., 5235 W. 65th St.

MERGINA LENGVAM NAMŲ darbui. Gyvenimas vietoj. Yra kudikis. Malonus namai. $8. Rogers Park 7413.

JAUNA MERGINA ABELNAM namų darbui. Reik virti. Prie 2 suaugusių, gyvenimas vietoj. Pageidaujame mergaitę iš farmų. Atsišaukite šeštadienį. $10. 515 Melrose.

REIKALINGA MERGINA prie namų darbo, patyrusi ,nėra skalbimo. Ant vietos gyventi. Su rekomendacijom, angliškai kalbanti. Nuo $8 iki $10 Savaitei.
1313 Independence Blvd.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS APSUKRUS vyras prie ruiminghouzės, kad suprastų apie boilerį. Kambarys, pragyvenimas ir mėnesinis mokestis. 6040 So. Union Ave., Tel. Normal 6513.

TO RENT—WANTED
Ieško Renduoti

MOTERIS IEŠKO 2 ar 3 kambarių, nefurnišiuotų, kur savininkas apsiimtų pridaboti 5 metų kudikį. DIVersey 2693.

SUSIRINKIMAI

PRAKALBOS

L. D. DRAUGIJOS 4 kuopos ir L. SOC. S. Centralinės kuopos rengiamos prakalbos įvyks lapkričio 20 d., Lietuvių Auditorijoje. Kalbės J. Stilsonas iš Brooklyno ir geriausi vietiniai kalbėtojai.

KRIAUČIŲ LOKALO 269 A. C. W. of A. susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio 8 d., 7:30 val. vakaro, Amalgamated Centro name. Bus nominavimas lokalo valdybos 1941 metams. Taipgi įvyks nominavimas Joint Board staff ir biznio agentų. Tai yra svarbu visiems organizacijos nariams dalyvauti šiame susirinkime.
—Frank Prusis, Sec'y Local 269.

FURNISHED ROOMS — TO RENT
Gyvenimui Kambariai

KAMBARYS ANT RENDOS dėl gero vyro. Šviesus, su visais patogumais ,nebrangiai. 1900 S. Union Ave. Tel. CANal 2183.

RENDAI 1 arba 3 kambariai dėl vaikino ar vedusios poros, kad ir su vaiku. 6047 So. Sacramento Av., Tel. HEMlock 1655.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

TAVERNAS SU FIKČERIAIS, 4 kambariais užpakaly. Naujai išdekoruota. Gera kampinė vieta. Renda $35. Kreipkitės: Jos. J. Radomski, 2259 W. 23 Place, CANal 6369.

PARDAVIMUI TAVERNAS, su 16 kambarių rooming house viršuj. Arba mainysiu. 2113 So. Halsted St.

PARSIDUODA TAVERNAS. Vieta gera, biznis gerai išdirbtas. 5 kambariai gyvenimui užpakaly. Pigi renda. Prašome atvažiuoti ir apžiurėti vietą. 3245 West 63rd St.

GROSERNĖ-BUČERNĖ PARDAVIMUI. Galima pamatyti šeštadienį, nuo 8 ryto iki 5 vak., arba šaukite padaryti sutartį. Taylor, HEMlock 4584. 711 W. 34th St.

MODERNIŠKAS TAVERNAS, daro gerą pelną. Įsteigtas prieš 3½ metų dabartinio savininko. Kainavo $2000 įrengti. Dabar siulomas pardavimui pigiai, nes savininkas turi kitą biznį. 434 West 31st St.

PARSIDUODA TAVERNAS ir Liquor krautuvė. Taipgi reikalingas jaunas bartenderis. 6637 South Ashland.

PARSIDUODA TAVERNAS, išdirbtas biznis per daug metų, 1656 N. Troy St. ir Wabansia — išvažiuoja Californijon. Atsišaukite penktadienį ir šeštadienį.

TAVERNAS PARSIDUODA labai pigiai. Renda $30. Atsišaukite. Priežastis — savininkas turi kitą biznį. ABErdeen 9370.

REIKIA ŽMOGAUS prie taverno biznio, nusipirk laisnes, užmokėk rendą ir daryk biznį. Gera proga, biznis išdirbtas. Priežastis liga. Atsišaukite vakarais po 6:30. Juozas Barberis, 12051 So. Halsted St.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

2744 N. FAIRFIELD. Modernizuotas, apšildomi muro flatai, 4, 4, 3½ kamb. $7000, įnešti 10%.

NAŠLAIČIAI PARDUOS GREITAI TIK už 5-tą dalį to ką jų mirusiai mokėjai, 2 akrų kampas, prilygsta 20 lotų, arti Clearing fabrikų. Kaina tik $650. 1 akras vištų farma, dvi stubos, arti 84 ir Cicero Ave., tik $1250. 2 akrų kampas ant HWY dėl Gas Station, Roadhouse, Grocery. Kaina tik $1500. Maži taksai, nėra jokių assesmentų.
J. ZACKER,
1534 W. 62nd Street.

REAL ESTATE PARDAVIMUI
Turi but tuojau parduotas. Didžiausias bargenas bile kada pasiulytas lietuvių apylinkėj. 1734 South Des Plaines Street, buvęs String Street, du blokai į rytus nuo Halsted. Dviejų aukštų medinis namas. Keturi maži flatai. Rendomis $28.00. Šis namas naujai permodeliuotas iš vidaus ir iš lauko. Nauji plumbingai įrengti, taipgi elektra ir toiletai visuose flatuose. Kaina tik $1500. Sąlygos $300. cash. Likusią dalį išmokėjimais. Ši nuosavybė verta nors $3500.

Taipgi 3730 South Parnell Ave., penki blokai į rytus nuo Halsted. Dviejų aukštų murinis. Du flatai Po keturis kambarius. Kaina $2200. Tik $300. reikia įnešti. Likusią dalį išmokėti taip kaip renda.

Duodam nuošimtį agentams.
Kreipkitės
FRANK J. PETRU
1443 W. 18th Street
Tel. CANal 0806.

GRAŽUS NAMAS JEFFERSON Parke. Kampinis lotas. Kainavo $15,000, paaukos už $7,000.
4737 North Long.

PARDAVIMUI 2 PAGYVENIMŲ muro namas, 6837 South Talman Avenue. 2—4 kambarių flatai, 3 kambariai sklepe. Moderniškai išlaisytas. Nešа gerą rendą. Atsišaukite 2602 West 69th St.

WHOLESALE FURNITURE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MOKĖDAMAS CASH už rakandus, sutaupysi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vien tik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALIŠAUSKAS, Sunus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

NETIKĖTAI MIRĖ DR. KAZYS C. KLIAUGA

Turėjo Aukštą Kraujo Spaudimą; Sirgo Ilgą Laiką

Buvo Didelis Muzikos Mėgėjas, Duosnus Lietuvis

Vakar numirė Dr. Kazys C. Kliauga.

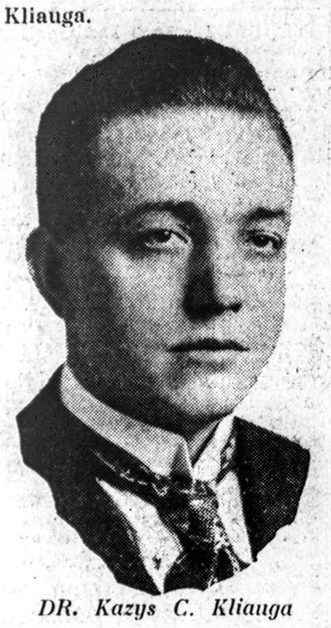

DR. Kazys C. Kliauga

Chicagos lietuviai, kurių tarpe velionis buvo plačiai žinomas ir turėjo daug draugų, buvo nustebinti, nes niekas nemanė, kad daktaro nesveikavimai, nuvedę jį prieš porą mėnesių į Hines veteranų ligoninę, buvo taip pavojingi. Liudnoji žinia po visą miestą paplito žaibo greitumu.

Niekad nesiskundė

Dr. Kliauga mirė anksti rytą, Hines ligoninėje. Jis negalavo jau per eilę metų, bet velionis niekad nesiskundė ir apie savo sveikatos stovį nekalbėjo. Pereitą pavasarį jis buvo įtikintas, kad sustiprės, jei keletui mėnesių paliks savo praktiką ir pasilsės lovoj. Jis kentėjo nuo aukšto kraujo spaudimo.

Užpereitą vasarą velionis nusilaužė kojį, ir nors ji sugijo, bet tikima, kad susižeidimas paveikė į bendrą daktaro sveikatos stovį.

Laidotuvės.

Velionis paliko žmoną Kazimierą Brazauskaitę-Kliaugienę ir tris vaikus, Glorią, Virginią ir Kazimierą Jr.

Jo kunas vakar parvežtas į Chicagą ir pašarvotas adresu 6812 So. Western avenue. Laidotuvės įvyks pirmadienį 8:30 val. ryto. Jas tvarkys direktorius John F. Eudeikis.

Dr. Kliaugos staigi mirtis bus ypatingai atjausta Chicagos lietuvių meno mylėtojų rateliuose. Velionis visą savo gyvenimą buvo aktyvus scenos ir dainos gyvenime ir jį rėmė visais budais. Jis priklausė prie "Birutės" choro suvirš dvidešimt metų ir vienu laiku buvo jo pirmininku.

Amerikon atvyko 1906 *m.*

Kadangi velionis nemėgo apie save daug kalbėti, tai biografinių žinių apie jį yra nedaug. Amerikon atvyko 1906 metais iš Rygos, kur jis kurį laiką gyveno atitarnavęs Rusijos kariuomenėj, Kaukaze. Jau kariuomenėj velionis, didelis muzikos mylėtojas buvo, užmezgė santykius su muzika: jis savo pulko orkestre grojo klarinetą.

Atvykęs į šią šalį Dr. Kliauga apsigyveno Kenoshoj, Wis., kur jo pirmasis darbas buvo cemento fabrike.

Susitaupęs pinigų 1912 metais nuvyko į Valparaiso ir pabaigė prisirengiamąjį mokslą, po ko įstojo į Northwestern universitetą studijuoti dentisteriją. Daktaro laipsnį gavo 1919 metais ir tais pačiais metais pradėjo praktiką. Pažymėtina, kad savo pirmąjį ofisą velionis atidarė "Naujienų" name, patalpose, kurias dabar yra užėmusi Chicagos Lietuvių Draugija.

Sielojosi Lietuvos Reikalais.

Dr. Kliauga Chicagiečiai atsimins kaip nuoširdų patriotą, draugišką ir atvirą žmogų. Lietuvos reikalai jam visados buvo arti širdies ir jis, nors ligonio patale, giliai sielojosi Lietuvos nelaime pereitą vasarą. Sakoma tas žymiai ir į jo sveikatą atsiliepė.

Nors turtų velionis nesusikrovė, bet jis visados buvo vienas iš pirmųjų su pinigine parama, jei tik reikalas ėjo apie lietuvišką darbą.

Velionis buvo narys Dariaus-Girėno Legiono ir ėjo pirmininko pareigas Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijoje.

Niekad nenustojo mokęsis .

Velionis mylėjo mokslą ir jame gilintis nesustojo nei vienai dienai. Net pavasarį, kada jis rengėsi vykti į ligoninę, Dr. Kliauga rupinosi, kad reikės apleisti specialųs kursai Northwestern universitete, kuriuos jis per pereitus kelis mokslo semestrus lankė.

Dr. Kliaugos asmeny išeivijos lietuviai netenka tauraus sunaus ir šioj valandoj, reiškia savo gilią užuojautą velionio šeimai bei artimiems.

—*J. P.*

Užsidegė Namas Bridgeporte

BRIDGEPORT. — Nuo neatsargiai išmestų karštų pelenų užsidegė lietuvio P. Garbaucko namas, adresu 3316 S. Wallace street. Jame gyvena T. Petrulių šeimyna.

Ugnį pasisekė greitai užgesinti, ir nuostoliai nebuvo dideli.

NAUJIENU-ACME Photo

Wendell Willkie skaito laikraščių pranešimus po pasiuntimo pasveikinimo prezidentui Rooseveltui.

NAUJIENU-ACME Telephoto

HYDE PARK, N. Y. — Prezidentas Rooseveltas padeda kertinį akmenį naujam pašto trobesiui.

AUTO ZINIOS

CHEVROLET

Chevrolet automobilių Chicagos parodoje šiemet turės puikiausiai įrengtą rezervaciją 1941 metams Chevrolet automobiliai nestovi lengvųjų bei mažųjų automobilių eilėj. Jie turi valve-in-head tipo motorus. Visi yra šešių cilinderių. Cilinderio skersmuo 3½ colių, smugis 3¾ colių. Tokios mieros motoras bus apie 29 arklių taksuojamos jėgos.

STUDEBAKER

Studebaker automobilių tarpe ateinantiems metams mes randame trijų modelių, kurių kiekvienas turi skirtingos mieros motorus. Jų vardai yra tokie: Studebaker Champion, Studebaker Commander ir Studebaker President. Pirmieji du yra šešių cilinderių, o trečiasis aštuonių cilinderių. Taksuojamoji jėga: Champion 21.6, Commander 26.35, President 30. Visi modelai ekonomiški, o ypačiai savo mažu kuro eikvojimu pasižymi modelis Champion.

AMERICAR

1941 metams Willys išleido rinkon naują 4 cilinderių automobilį, kuris tapo pakrikštytas Americar. Motoro taksuojama jėga yra 15.63 arklių. Americar patenkins lengvų automobilių mėgėjus. Kuro jam nedaug tereikia. Chicagos automobilių parodoj šiemet mums tik vieną keturių cilinderių automobilį teteko užtikti. Kitų automobilių dirbėjai jau senai keturių cilinderių motorų nebedirba.

NASH AUTOMOBILIAI

Nash automobilių kompanija ateinantiems metams išleido tris serijas. Jie užvardinti taip: Ambassador 600, Ambassador six ir Ambassador eight. Pirmieji du yra šešių cilinderių, o tretysis aštuonių. Mums ypatingai rupėjo patirti modelio Ambassador 600 mótorą, nes kompanija skelbia, kad su juo galima važiuoti 25 iki 30 mylių su gorčiu gasolino. Pasirodo, kad šis modelis turi L-head tipo motorą. Taksuojama jėga yra 23.44 arklių. Vadinasi, jo motoro jėga yra kaip Plymouth'o.

Ambassador six turi 27.3 arklių jėgą, o Ambassador eight 31.2. Abu šie modeliai turi valve-in-head tipo motorus ir abudu aprupinti dubeltava ugnim (twin ignition) —*J. L-tis.*

...ginai Naujienose
...nauda dėlto,
...ančios Naujienos
...naudingos.

Gub. Green Žada Panaikinti Maisto "Sales Taksus"

"Sumažins Administracines Išlaidas"

Naujai išrinktas Illinois gubernatorius Dwight H. Green vakar pareiškė, kad jo pirmas žingsnis, kai tik jis užims savo pareigas, bus panaikinti sales taksus, imamus už maistą.

Jis aiškina, kad tai galės padaryti nekeičiant perdaug sales taksų įstatymo. Taipgi, valstijos išlaidoms sumažinti jis žada gerokai apkarpyti valdininkų skaičių įvairiuose valstijos administratyviuose departamentuose.

Traukiniai Užmušė Du Žmones

Automobiliai — Irgi Du

Vakar ir užvakar naktį traukiniai Chicagos priemiesčiuose užmušė du žmones. Du žmones taipgi užmušė ir automobiliai.

Prie Homewoodo, po Illinois Central traukiniu žuvo 45 metų **Edward H. Ward,** 17912 Gottschalk avenue. O prie Oak Forest prieglaudos po Rock Island traukinio ratais pakliuvo ir mirė **James Kiernan,** 40, prieglaudos įnamis.

Automobiliai užmušė šiuos du žmones:

35 metų **J. B. Lamb,** nuo 630 West La Fayette st., Ottawa, Ill., ir

70 metų **Joseph Polock,** irgi Oak Forest prieglaudos įnamį.

Prašalino Valstijos Apdraudos Direktorių

Stambios Permainos Valstijos Valdžioj

Vakar gubernatorius John Stelle prašalino iš pareigų plačiai pagarsėjusį Illinois valstijos apdraudos direktorių Ernest Palmerį.

Stelle taipgi prašalino mokesčių komisijos pirmininką Charles K. Schwartz, ir jo vietai paskyrė Rama Sweet, iš Beardstown, Ill.

Springfielde kalbama, kad valdžioj bus ir daugiau permainų.

Palmerio vietai buvo paskirtas C. Hayden David, viešbučių savininkas Springfielde.

Sprogimas Chemikalų Dirbtuvėj

Du Sužeidė

Du darbininkai buvo kritiškai sužeisti, kai vienoj Chicagos chemikalų dirbtuvėje sprogo tankas pilnas deguonies dujų (oksigeno). Dirbtuvėj sprogimu metu buvo apie 50 darbininkų, bet kiti tebuvo sukrėsti arba gerokai išgąsdinti. Tik du sunkiai nukentėjo. Jie yra:

Richard Beacham, 39, nuo 26th ir Beach Road, LaGrange, formanas, ir

27 metų **Thomas Hickey,** 751 West 72nd street.

Sprogimas įvyko Wall Chemical korporacijoj, 2054 Harrison street.

Atrodytų, Kad "7" Jiems Nelaiminga Skaitlinė

Negeresnė ir "14" — Du Kart "7"

Kai chicagiečiai Sweeney anais metais šventė savo 7-ių metų vestuvių sukaktuves, grįžę namo iš vaišių jie savo namo neberado. Jiems besilinksminant, kilo gaisras ir namas sudegė iki pamatų.

Užvakar vakare jie šventė 14-tas sukaktuves.

Šį kartą grįžę namo — namą rado vietoje. Jis nesudegė. Bet vagys įsilaužė į vidų ir išnešė visokių daiktų už kelis šimtus dolerių.

Sweeney šeimyna gyvena ad. 436 West 72nd street.

Gatvekaris Sužeidė Charles Kristutį

ROSELAND. — Keletą dienų atgal gatvekaris sunkiai sužeidė seną vietos lietuvį, Charles Kristutį. Jam pramušė galvą ir apkapojo pečius.

Nelaimė įvyko ties 105th ir Michigan avenue, kur Kristutis bandė pereiti skersai gatve. Jis yra 65 metų amžiaus ir gyvena ad. 121 East 104th Place. Guli Roseland Community ligoninėje.

5,000-čiai Lenkų Pagerbė Paderewski

Atvyko Į Ameriką

Užvakar vakare Auditorium teatre įvyko iškilmingas mitingas Ignace Jan Paderewskiui pagerbti. Šiomis dienomis jam suėjo 80 metai amžiaus.

Mitinge dalyvavo apie 5,000 žmonių, daugiausia Chicagos lenkų. Kalbėjo keli lenkų atstovai, arkivyskupas Stritch, Anthony Biddle, U.S. ambasadorius Lenkijai ir keli miesto atstovai.

Užvakar Paderewski atvyko iš Francijos į Jungtines Valstijas Lenkijos nepriklausomybės atsteigimo reikalais.

Jau Siuntinėja Ankietas Busimiems Kareiviams

Kariuomenėn rengiasi pašaukti pirmuosius numerius

Drafto taryba Illinois valstijai vakar išsiuntinėjo ankietas su visa eile klausimų draftuojamiems vyrams, kurių numeriai buvo pirmieji karo loterijoje.

Ankietose busimieji kareiviai turi atsakyti ilgą eilę visokiausių klausimų. Gavusi atsakymus, drafto taryba spręs ar draftuojamąjį tuojau imti į kariuomenę ar jį paliuosuoti dėl šeimynos, darbo, sveikatos ar kitokių aplinkybių.

Du Jauni Lietuviai Karo Aviacijoje

Išvyko Į Jefferson, Mo.

Antanas Matuliauskas ir Walter Lapė nutarė nelaukti "drafto".

Pereitos savaitės pabaigoj jie įstojo į karo aviaciją ir jau išvyko į Jefferson Barracks, Missouri valstijoje, kur jie pradės tarnybą.

Matuliauskas yra 22 metų amžiaus ir gyvena adresu 11921 Lowe avenue, o Lapė yra tik 19-kos, ir gyveno ties 12145 Lowe avenue.

Sears, Roebuck Daro Milžinišką Apyvartą

Sears and Roebuck departamentinių krautuvių bendrovė, kuri daugiausia pardavinėja prekes per paštą, skelbia, kad per spalių mėnesių padarė apyvartos už $76,919,573, apie 14.5%, negu per spalių mėnesį pernai. Tada apyvarta siekė $67,000,000.

Sustreikavo C.I.O. Metalo Darbininkai

Vakar sustreikavo C.I.O. metalo darbininkai Moulded Products Co., dirbtuvėje, adresu 1020 North Kolmar avenue. Streikas buvo rezultatas nesusipratimo su firma dėl rinkimų nustatyti ar C.I.O. Die Casting Workers unija turi teisę darbininkus dirbtuvėj atstovauti.

Mirė 20-to Wardo Komitimanas Vacco

Vakar širdies liga netikėtai mirė Carmen Vacco, stambus demokratų politikas Chicagoj ir 20-to wardo komitimanas. Jis gyveno adresu 1305 West Harrison street, ir buvo apysenis žmogus.

Garnys vakar rytą aplankė Chicagos žvėryną Brookfielde. Žirafai Isiola jis paliko mažą žirafuką, kuris naujagimių kudikių matais matuojant visai nėra mažas, nes sveria 100 svarų.

KAZOKAI VĖL CHICAGOJ

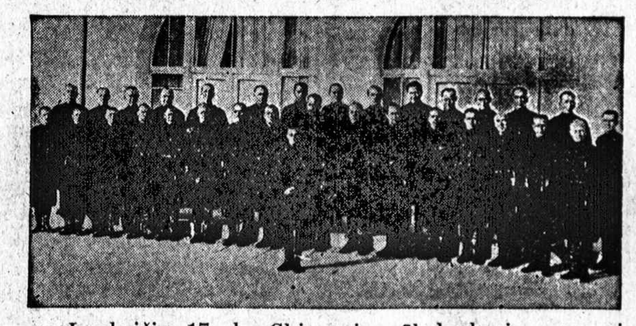

Lapkričio 17 d., Chicagoje vėl lankysis garsusis Dano Kazokų Choras. Jis išpildys koncertą Civic Operos rumuose.

Kas šį chorą kartą girdėjo, tam perdaug jį rekomenduoti nereikia.

Bilietus galima gauti "Naujienose", nuo 55c iki $2.00. (sp.)

VAKAR CHICAGOJE

● **Į aktyvią karo tarnybą vakar buvo pašauktas 9-tas batalionas marinų iš Chicagos apylinkės, susidedąs iš 15 karininkų ir 350 eilinių. Šiandien jie išvyksta muštrui į San Diego, Cal.**

● **Prie Fairport, Mich., Michigan ežere,** krantų sargyba ieško dviejų žvejų, kurie išplaukė žuvauti pereitą pirmadienį ir iki šiol negrįžo.

● **Nežinomas piktadaris vakar anksti rytą apiplėšė miesto teisėjo Justin F. McCarthy namus, adresu 130 North Long avenue. Pasivogė du laikrodėlius ir kelis kitus mažus daiktus. Namie buvo teisėjo žmona, bet piktadaris privertė ją tylėti, grąsindamas šauti.**

● Dvi savaitės atgal vagilis pasigrobė $100 gėrimų krautuvėje ties 4209 Division st. Grobis pasisekė lengvai gauti, tad tas pats piktadaris vakar vėl į krautuvę grįžo ir šį kartą pasiėmė $25.

● **Sunėrusi kilpą iš savo vyro kaklaryščio vakar pasikorė 74 metų chicagietė Jensine Madsen, 4212 Crystal street. Vyras pasakojo policijai, kad velionė buvo visai netekusi sveikatos.**

● Vakar pasirodė, kad antradienio rinkimuose šeši Chicagos precinktai atmetė lokalius pasiulymus uždrausti alines savo ribose. Rezultatas kituose aštuoniuose precinktuose, kurie irgi balsavo alinių reikalu, dar nežinomas, bet ir jie greičiausiai pasiliks "šlapi".

● **Pereitą antradienį ligonis Hines veteranų ligoninėje, Richard Bertol nutarė eiti balsuoti. Daktarai jam patarė iš lovos neiti, bet Bertol užsispyrė savo pilietinę pareigą atlikti. Išėjo balsuoti — ir negrįžo. Vakar jo kunas buvo atrastas netoli ligoninės vartų. Jis matyt mirė grįždamas į ligoninę iš balsavimo stoties. Turėjo širdies ligą.**

● 18 metų cicerietei Sophie Klub buvo skaudžiai apdegintas veidas, delnai ir rankos, kai netikėtai užsidegė dėžutė degtukų, Chicago Match Co., dirbtuvėje, 4014 Parker avenue. Ji buvo paguldyta Belmont ligoninėje. Gyvena adresu 3229 S. 52nd Ct., Cicero.

● **Karo departamentas vakar nupirko už $577,295 Curtiss-Reynolds airportą prie Glenview priemiesčio, netoli Chicagos. Jame karo dept. įrengs karo aviacijos stotį ir bazę rezervams lavinti.**

● Šiandien yra laidojamas Alfred S. Alschuler, visam pasaulyje pagarsėjęs Chicagos architektas. Jis mirė širdies liga, užvakar, sulaukęs 64 metų amžiaus.

● **Policija ir ugniagesių departamentas bando patirti priežastį vieno gaisro Chicagoje, kuris vos nepasibaigė labai didele tragedija. Užvakar užsidegė negrų Olivet baptistų maldyklos adresu 3101 South Parkway. Gaisras kilo pamaldų metu, kuomet apie 3,000 žmonių buvo susirinkę atiduoti paskutinę pagarbą miruliam bažnyčios pastoriui L. K. Williams. Tarp maldininkų kilo panika, bet visiems pasisekė iš ten gelbėti, taipgi pasisekė laiku išnešti grabą. Maldyklą arba kas nors padegė arba ji užsidegė nuo sugedusių elektros vielų.**

"Penzanco Piratai"
(Pirates of Penzance)
Lapkričio-Nov. 24 d.
Stato
NAUJOS GADYNĖS CHORAS

Garsinkitės "N-nose"